

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
01-205 Warszawa, ul. Młynarska 16
tel. (22) 578 44 00, fax (22) 578 44 07
wup@wup.mazowsze.pl

www.wup.mazowsze.pl

Rynek pracy województwa mazowieckiego w 2016 roku

Spis treści

1. Charakterystyka województwa mazowieckiego	3
1.1. Podmioty gospodarki narodowej.....	3
1.2. Pracujący w sektorze przedsiębiorstw.....	5
2. Poziom i stopa bezrobocia	5
2.1. Liczba bezrobotnych.....	6
2.2. Stopa bezrobocia.....	7
3. Zmiany w poziomie bezrobocia	7
3.1. Napływ do bezrobocia.....	8
3.2. Odpływ z bezrobocia.....	9
4. Struktura bezrobotnych	10
4.1. Bezrobotne kobiety.....	10
4.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi.....	12
4.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku.....	14
4.4. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	15
4.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.....	16
4.6. Cudzoziemcy.....	17
5. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	17
5.1. Bezrobotni według wieku.....	17
5.2. Bezrobotni według wykształcenia.....	18
5.3. Bezrobotni według stażu pracy.....	20
5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....	21
6. Bezrobotni według zawodów	23
6.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności.....	26
7. Bezrobotni wg sekcji działalności gospodarczej (PKD)	28
7.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej.....	31
8. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	32
9. Usługi rynku pracy	34
9.1. Pośrednictwo pracy.....	34
9.2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności pracodawcy.....	35
9.3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności.....	36
9.4. Pośrednictwo w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES).....	42
9.5. Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy.....	44
9.6. Realizowanie zadań wynikających z Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (KSZS) państw członkowskich UE w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.....	44
10. Instrumenty rynku pracy	44
10.1. Prace interwencyjne.....	45
10.2. Roboty publiczne.....	45
10.3. Staże u pracodawcy.....	45
10.4. Prace społecznie użyteczne.....	46
10.5. Dofinansowania dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej.....	46
10.6. Refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy udzielane dla pracodawców.....	47
11. Wydatki i limity Funduszu Pracy	47
12. Podział środków Funduszu Pracy	48
13. Oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy krótkoterminowej	49
14. Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy w 2016 r.	49
14.1. Wypłaty zrealizowane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy.....	51
14.2. Realizacja zadań związanych z ochroną miejsc pracy.....	54
14.3. Dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń.....	55
15. Podsumowanie – rynek pracy w woj. mazowieckim w 2016 roku	56
16. Wykaz tabel	59
17. Wykaz wykresów	60
18. Aneks statystyczny	61
18.1. Spis załączników według obszarów.....	61
18.2. Spis załączników w układzie podregionów.....	63

1. Charakterystyka województwa mazowieckiego

Województwo mazowieckie położone jest w środkowo-wschodniej części Polski i graniczy z 6 województwami: na zachodzie z łódzkim i kujawsko-pomorskim, na północy z warmińsko-mazurskim, na wschodzie z podlaskim i lubelskim, na południu ze świętokrzyskim. W 2016 r. zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Warszawie¹ województwo mazowieckie obejmowało obszar o powierzchni 3 555 847 ha, co stanowiło 11,4% powierzchni kraju. W granicach administracyjnych województwa było 37 powiatów i 5 miast na prawach powiatu oraz 314 gmin, z tego 35 miejskich, 228 wiejskich i 51 miejsko-wiejskich. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba jednostek na poszczególnych poziomach podziału terytorialnego województwa nie zmieniła się. W województwie mazowieckim według stanu w końcu 2016 r. zamieszkiwało² 5 365,9 tys. osób, co stanowiło 14,0% ogółu ludności Polski. W miastach mieszkało 3 449,5 tys. osób, tj. 14,9% miejskiej ludności kraju, a na wsi 1 916,4 tys. – 12,5% ogółu ludności wiejskiej. Województwo mazowieckie było jednym z pięciu województw w kraju (obok małopolskiego, podkarpackiego, pomorskiego i wielkopolskiego), w których w porównaniu z 2015 r. odnotowano przyrost ludności.

1.1. Podmioty gospodarki narodowej³

W grudniu 2016 r. w województwie mazowieckim w rejestrze REGON zarejestrowanych było 788 008 podmiotów gospodarki narodowej (bez rolników indywidualnych)⁴, tj. 18,6% ogółu podmiotów zarejestrowanych w kraju, o 21 978 podmiotów (czyli o 2,9%) więcej niż przed rokiem. Największy procentowy wzrost odnotowano w m. st. Warszawie (o 4,5%) oraz w powiatach: piaseczyńskim (o 3,6%), radomskim (o 2,8%), szydłowieckim (o 2,4%), warszawskim zachodnim (o 2,3%) i żuromińskim (o 2,1%). Największy procentowy spadek odnotowano w Radomiu (o 0,6%) oraz w powiatach: lipskim (1,1%), kozienickim (1,0%) i gostynińskim (0,7%).

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej funkcjonowało w miastach: Warszawie – 419 352 (53,2% ogółu podmiotów w województwie) i Radomiu – 24 538 (3,1%) oraz w powiatach: piaseczyńskim – 31 793 (4,0%), wołomińskim – 29 263 (3,7%) i pruszkowskim – 27 624 (3,5%).

Z ogólnej liczby podmiotów 59,7% ma siedzibę w miastach na prawach powiatu. Najwięcej podmiotów funkcjonowało w sektorze: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 194 796 (24,7% ogółu podmiotów), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 110 401 (14,0%), budownictwo – 74 188 (9,4%) oraz przemysł – 65 507 (8,3%).

¹ Wybrane dane o podregionach województwa mazowieckiego nr 4, GUS, Warszawa, 2016.

² Ludność i ruch naturalny, GUS, Warszawa, 2017.

³ Tabelaryczne zestawienie dotyczące podmiotów gospodarczych przedstawiono w Załącznikach Nr 1-3 na podstawie Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2016 roku, GUS, Warszawa 2017.

⁴ Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie mazowieckim 2016 roku, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa, 2017.

▼ Wykres 1. Udział podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD - grudzień 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego IV kwartał 2016*, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa, 2017.

Podmioty gospodarki narodowej sektora prywatnego stanowiły 96,0% ogółu podmiotów gospodarczych w woj. mazowieckim (756 810), gdzie:

- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą to 64,3% ogólnej liczby podmiotów (506 488 podmiotów gospodarki narodowej),
- spółki z udziałem kapitału zagranicznego to 4,6% ogółu podmiotów (36 236 spółek z udziałem kapitału zagranicznego).

Warto zaznaczyć, że spośród podmiotów zarejestrowanych na Mazowszu aż 96,0% (756 145 podmiotów) to mikroprzedsiębiorstwa, tj. podmioty zatrudniające do 9 osób. Udział podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób wynosił 3,3% ogółu podmiotów (25 716 podmiotów), podmioty zatrudniające od 50 do 249 osób stanowiły 0,6% (5 066 podmiotów), a podmioty zatrudniające powyżej 250 osób stanowiły 0,14% (1 081 podmiotów).

▼ Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej w województwie mazowieckim w latach 2009 – 2016

	Lata							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba podmiotów gospodarczych ogółem, w tym:	646 696	681 012	675 099	699 212	724 997	742 172	766 030	788 008
Liczba MSP	645 550	679 866	668 937	693 099	718 876	736 026	759 921	781 861

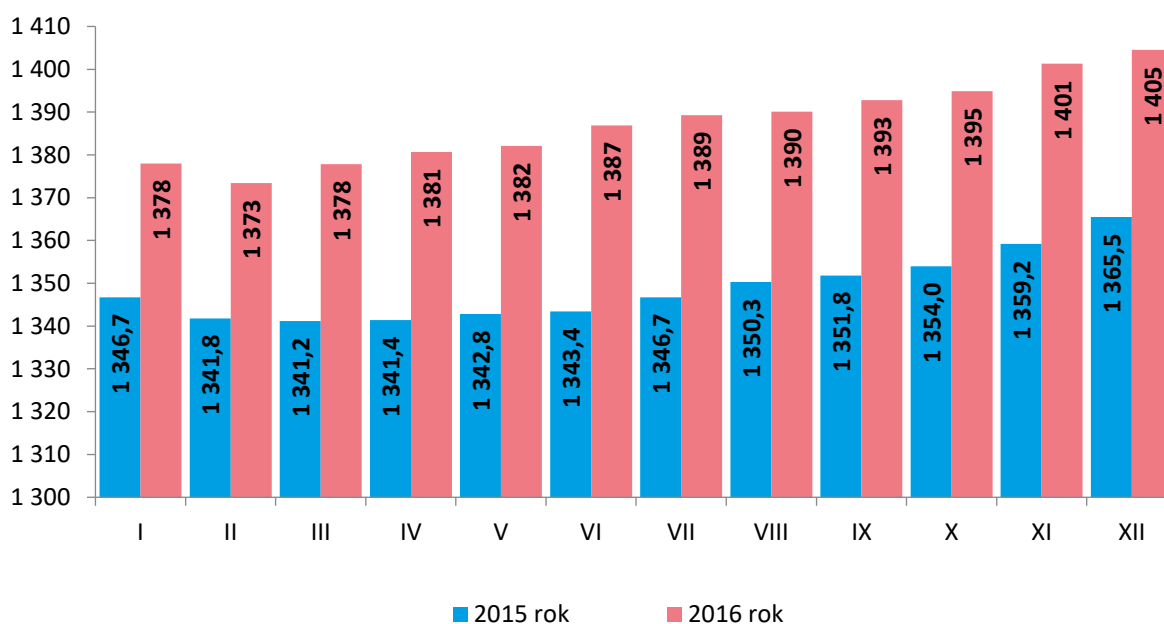
Udział MSP w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych	99,8%	99,8%	99,1%	99,1%	99,2%	99,2%	99,2%	99,2
--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie mazowieckim 2016 roku*, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa, 2017.

1.2. Pracujący w sektorze przedsiębiorstw⁵

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2016 r. wyniosło 1 404,5 tys. osób i było o 2,9% wyższe niż przed rokiem. Wzrost zatrudnienia odnotowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,2%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,3%), przetwórstwie przemysłowym (o 3,8%), informacji i komunikacji (o 3,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,3%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,3%). Niższe niż przed rokiem było przeciętne zatrudnienie w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,1%).

▼ Wykres 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 9 osób (w tys.) w latach 2015 – 2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Komunikat o sytuacji społeczno gospodarczej województwa mazowieckiego w grudniu 2016 roku*, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa, 2017.

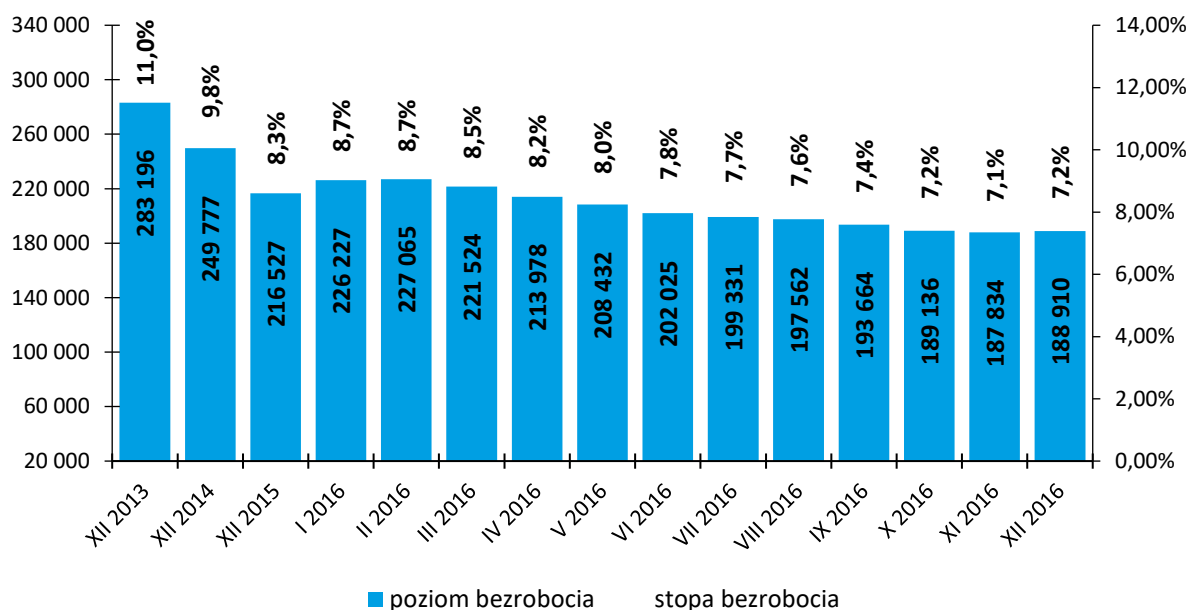
2. Poziom i stopa bezrobocia

W Warszawie na koniec 2016 r.:

- funkcjonowało 53,2% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie,
- 44,8% osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą,
- działało 80,6% spółek z udziałem kapitału zagranicznego,
- zarejestrowanych było 17,6% ogółu bezrobotnych na Mazowszu.

⁵ *Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego w 2016 roku*, Nr 12, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa, 2017.

▼ Wykres 3. Bezrobotni i stopa bezrobocia w latach 2013 - 2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 oraz *Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów*, GUS, Warszawa, 2016.

2.1. Liczba bezrobotnych⁶

Na koniec 2016 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowanych było **188 910 bezrobotnych**, najczęściej:

- bez prawa do zasiłku - 163 173 osoby (86,4% ogółu bezrobotnych),
- poprzednio pracujący – 158 170 osób (83,7%),
- zamieszkali w mieście – 104 549 osób (55,3%),
- długotrwale bezrobotni – 111 298 osób (58,9%),
- posiadający wykształcenie poniżej średniego – 97 489 osób (51,6%),
- mężczyźni – 95 107 osób (50,3%).

Ponadto poza ewidencją bezrobotnych zarejestrowanych było 3 632 osoby (w tym 1 467 kobiet) poszukujących pracy.⁷ W stosunku do poprzedniego roku liczba osób poszukujących pracy zmniejszyła się o 548 osób (tj. o 13,1%). Pośród osób poszukujących pracy 1 450 to osoby niepełnosprawne niepozostające w zatrudnieniu, w tym 545 kobiet.

Największą liczbą bezrobotnych wyróżniały się głównie miasta na prawach powiatów: m. st. Warszawa (33 212 osób), Radom (14 708 osób), Płock (5 314 osób) oraz powiaty: radomski (11 919 osób), wołomiński (8 860 osób) i płocki (5 663 osoby). Najmniejszą liczbę bezrobotnych zaobserwowano w powiatach: łosickim (1 308 osób), białobrzeskim (1 419 osób), grodziskim (1 473 osoby), grójeckim (1 495 osób), warszawskim zachodnim (1 801 osób) i sokołowskim (1 935 osób).

⁶ Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby bezrobotnych przedstawiono w Załączniku Nr 4 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

⁷ Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby osób poszukujących pracy przedstawiono w Załączniku Nr 71 i 72 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

2.2. Stopa bezrobocia ⁸

Stopa bezrobocia na Mazowszu w grudniu 2016 r. wynosiła 7,2% przy średniej dla kraju 8,3%. Najniższą stopą bezrobocia w kraju wyróżniły się województwa: wielkopolskie – 5,0%, śląskie – 6,6%, małopolskie – 6,7%, mazowieckie – 7,2%, dolnośląskie i pomorskie – po 7,3%, natomiast najwyższą województwa: warmińsko – mazurskie – 14,2%, kujawsko-pomorskie – 12,1%, podkarpackie – 11,6% oraz zachodniopomorskie – 11,0%.

W odniesieniu do grudnia 2015 r. stopa bezrobocia na Mazowszu obniżyła się o 1,1 punktu procentowego. Spadek stopy bezrobocia wystąpił we wszystkich powiatach, największy w Radomiu – o 2,2 punktu procentowego oraz w powiatach: zwoleńskim o 3,5 punktu procentowego, mławskim – o 2,9 punktu procentowego, radomskim - o 2,6 punktu procentowego, żuromińskim - o 2,3 punktu procentowego i szydłowieckim, o 2,0 punkty procentowe.

Na Mazowszu występuje znaczne zróżnicowanie natężenia bezrobocia. W grudniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach 2016 r., najwyższą stopą bezrobocia wyróżniły się powiaty: szydłowiecki - 28,8%, radomski - 22,5%, przysuski - 21,9%, sierpecki, - 19,8% oraz makowski - 19,5%. Najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w m. st. Warszawa - 2,8% oraz w powiatach: warszawskim zachodnim -3,2%, grójeckim - 3,4% i grodziskim - 4,3%.

Różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia wyniosła 26,0 punktu procentowego. Warto też nadmienić, że stopę bezrobocia niższą od średniej dla województwa odnotowano tylko w 10 powiatach, a w 29 równą lub wyższą od średniej dla Polski, z czego w 12 powiatach osiągnęła wartość powyżej 14,0%.

3. Zmiany w poziomie bezrobocia

W grudniu 2016 r. w województwie mazowieckim w odniesieniu do grudnia 2015 r. odnotowano spadek bezrobocia o 27 617 osób (o 12,8%) (w kraju bezrobocie spadło o 14,6%). Spadek bezrobocia wystąpił we wszystkich powiatach. Najwyższy procentowy spadek miał miejsce w powiatach: mławskim o 24,9% (o 911 osób), grójeckim o 24,7% (o 491 osób), warszawskim zachodnim o 23,8% (o 562 osoby), grodziskim o 22,9% (o 438 osób), mińskim o 21,4% (o 883 osoby) i zwoleńskim o 21,2% (o 613 osób).

▼ **Tabela 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia**

Miesiąc/rok	Liczba bezrobotnych		Stopa bezrobocia
	Ogółem	Wzrost/spadek w odniesieniu do poprzedniego miesiąca/roku	
2009	224 480	46 452	9,0
2010	238 341	13 861	9,7
2011	246 739	8 398	9,9
2012	271 927	25 188	10,8
2013	283 196	11 269	11,0
2014	249 777	-33 419	9,8
2015	216 527	-33 250	8,3
2016			
Styczeń	226 227	9 700	8,7
Luty	227 065	838	8,7

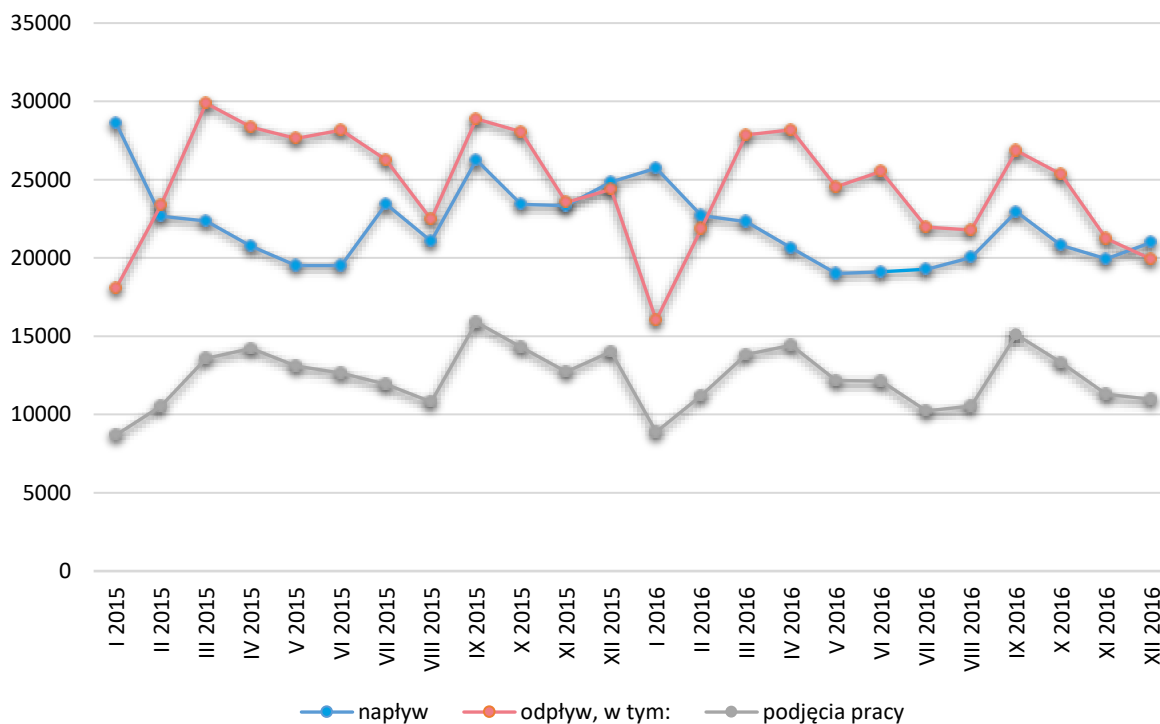
⁸ Tabelaryczne zestawienie dotyczące stopy bezrobocia przedstawiono w Załączniku Nr 7 na podstawie *Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów*, GUS, Warszawa, 2016.

Marzec	221 524	-5 541	8,5
Kwiecień	213 978	7 546	8,2
Maj	208 432	-5 546	8,0
Czerwiec	202 025	-6 407	7,8
Lipiec	199 331	-2 694	7,7
Sierpień	197 562	-1 769	7,6
Wrzesień	193 664	-3 898	7,4
Październik	189 136	-4 528	7,2
Listopad	187 834	-1 302	7,1
Grudzień	188 910	1 076	7,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 oraz *Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów*, GUS, Warszawa, 2016.

Napływ do bezrobocia podobnie jak w ubiegłym roku był niższy od odpływu z bezrobocia, w 2016 r. o 27 617 osób, a w 2015 r. o 33 250 osób.

▼ Wykres 4. Napływ i odpływ bezrobotnych oraz podjęcia pracy w latach 2015 – 2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

3.1. Napływ do bezrobocia⁹

W 2016 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 253 507 osób bezrobotnych, czyli o 22 315 osób (8,1%) mniej niż w 2015 r. Większość rejestrujących się – 206 543 stanowiły osoby poprzednio pracujące i było to o 11 865 osób (5,4%) mniej niż w 2015 r., w tym zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy było 12 430 osób, a więc o 1 888 (13,2%) mniej niż w ubiegłym roku.

⁹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące napływu do bezrobocia i jego struktury przedstawiono w Załącznikach Nr 8-10 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Spośród 253 507 osób bezrobotnych, które w 2016 r. zarejestrowały się w urzędach pracy:

– 206 543 osoby poprzednio pracowało	tj. 81,5% ogółu napływu,
– 200 925 osób powróciło do rejestracji po raz kolejny	tj. 79,3% ogółu napływu,
– 119 634 osoby to kobiety	tj. 47,2% ogółu napływu,
– 110 583 osoby to mieszkańcy wsi	tj. 43,6% ogółu napływu,
– 108 560 osób to bezrobotni do 30 roku życia	tj. 42,8% ogółu napływu,
– 93 823 osoby to długotrwale bezrobotni	tj. 37,0% ogółu napływu,
– 82 274 osoby nie posiadały kwalifikacji zawodowych	tj. 32,5% ogółu napływu,
– 70 925 osób było bez doświadczenia zawodowego	tj. 28,0% ogółu napływu,
– 64 741 osób to bezrobotni do 25 roku życia	tj. 25,5% ogółu napływu,
– 52 582 osoby zarejestrowały się po raz pierwszy	tj. 20,7% ogółu napływu,
– 51 404 osoby posiadały prawo do zasiłku	tj. 20,3% ogółu napływu,
– 47 176 osób miało powyżej 50 lat	tj. 18,6% ogółu napływu,
– 46 964 osoby dotychczas nie pracowały	tj. 18,5% ogółu napływu,
– 30 093 osoby posiadały co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	tj. 11,9% ogółu napływu,
– 24 573 osoby były w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki	tj. 9,7% ogółu napływu,
– 15 011 kobiet nie podjęło zatrudnienia po urodzeniu dziecka	tj. 5,9% ogółu napływu,
– 12 430 osoby zwolniono z przyczyn zakładu pracy	tj. 4,9% ogółu napływu,
– 10 318 bezrobotnych, to osoby niepełnosprawne	tj. 4,1% ogółu napływu,
– 1 880 osób korzystało ze świadczeń pomocy społecznej	tj. 0,7% ogółu napływu,
– 1 568 osób, to cudzoziemcy	tj. 0,6% ogółu napływu,
– 301 osób posiadało co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	tj. 0,1% ogółu napływu.

3.2. Odpływ z bezrobocia¹⁰

W 2016 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 281 124 osoby, czyli o 27 948 osób (9,0%) mniej niż w 2015 r. Spośród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji pracę podjęło 144 098 osób, a więc o 8 346 osób (5,5%) mniej niż w 2015 r. Podjęcia pracy były główną przyczyną odpływu z bezrobocia i stanowiły 51,3%.

Osoby bezrobotne najczęściej podejmowały pracę w Ostrołęce (59,4% ogółu odpływu bezrobotnych) oraz w powiatach: garwolińskim (60,2%), sokołowskim (59,1%), przysuskim (58,9%) i ciechanowskim (57,6 %).

Drugą istotną przyczyną wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji było niepotwierdzenie gotowości do pracy. Z tego powodu wyrejestrowano 62 122 osoby (22,1% ogólnej liczby osób wyłączonych z ewidencji) i było to o 13 845 osób, tj. o 18,2% mniej niż w 2015 r.

Najwięcej bezrobotnych (w stosunku do ogółu odpływu bezrobotnych) z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy wyrejestrowano w miastach: Warszawie – 31,1% i Siedlcach - 26,3% oraz w powiatach: wołomińskim – 29,9%, sochaczewskim – 28,9%, otwockim – 28,4%, siedleckim – 26,7% i piaseczyńskim – 26,3%. Najmniejszy odsetek bezrobotnych wyłączonych z tego

¹⁰ Tabelaaryczne zestawienie dotyczące odpływu z bezrobocia przedstawiono w Załącznikach Nr 11-14 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

powodu zanotowano w powiatach: pułtuskim – 1,5%, sierpeckim – 1,7%, gostynińskim – 6,9% i ostrowskim – 7,7%.

W 2016 r. **281 124 osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych z powodu:**

– podjęcia pracy odpływu, w tym:	144 098 osób, tj. 51,3% ogółu
– pracy niesubsydiowanej odpływu,	117 697 osób, tj. 41,9% ogółu
– pracy subsydiowanej	26 401 osób, tj. 9,4% ogółu odpływu,
– rozpoczęcia szkolenia	5 605 osób, tj. 2,0% ogółu odpływu,
– rozpoczęcia stażu	18 286 osób, tj. 6,5% ogółu odpływu,
– rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	16 osób, tj. 0,01% ogółu odpływu,
– rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	4 310 osób, tj. 1,5% ogółu odpływu,
– skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	640 osób, tj. 0,2% ogółu odpływu,
– odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia proponycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy w tym w ramach PAI	9 644 osoby, tj. 3,4 % ogółu odpływu,
– odmowy ustalenia profilu pomocy	6 osób, tj. 0,002 % ogółu odpływu,
– niepotwierdzenia gotowości do pracy odpływu,	62 122 osoby, tj. 22,1% ogółu
– dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	15 774 osoby, tj. 5,6% ogółu odpływu,
– podjęcia nauki	770 osób, tj. 0,3% ogółu odpływu,
– osiągnięcia wieku emerytalnego	2 482 osoby, tj. 0,9% ogółu odpływu,
– nabycia praw emerytalnych lub rentowych	2 140 osób, tj. 0,8% ogółu odpływu,
– nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego	3 496 osób, tj. 1,2% ogółu odpływu,
– innych	11 735 osób, tj. 4,2% ogółu odpływu.

4. Struktura bezrobotnych

Pośród **188 910 osób bezrobotnych zarejestrowanych** na koniec 2016 r.:

– 158 170 osób poprzednio pracowało	tj. 83,7% ogółu bezrobotnych,
– 93 803 osoby to kobiety	tj. 49,7% ogółu bezrobotnych,
– 84 361 bezrobotnych mieszkało na wsi	tj. 44,7% ogółu bezrobotnych,
– 25 737 osób posiadało prawo do zasiłku	tj. 13,6% ogółu bezrobotnych,
– 10 632 osoby zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	tj. 5,6% ogółu bezrobotnych,
– 6 412 osób było w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	tj. 3,4% ogółu bezrobotnych.

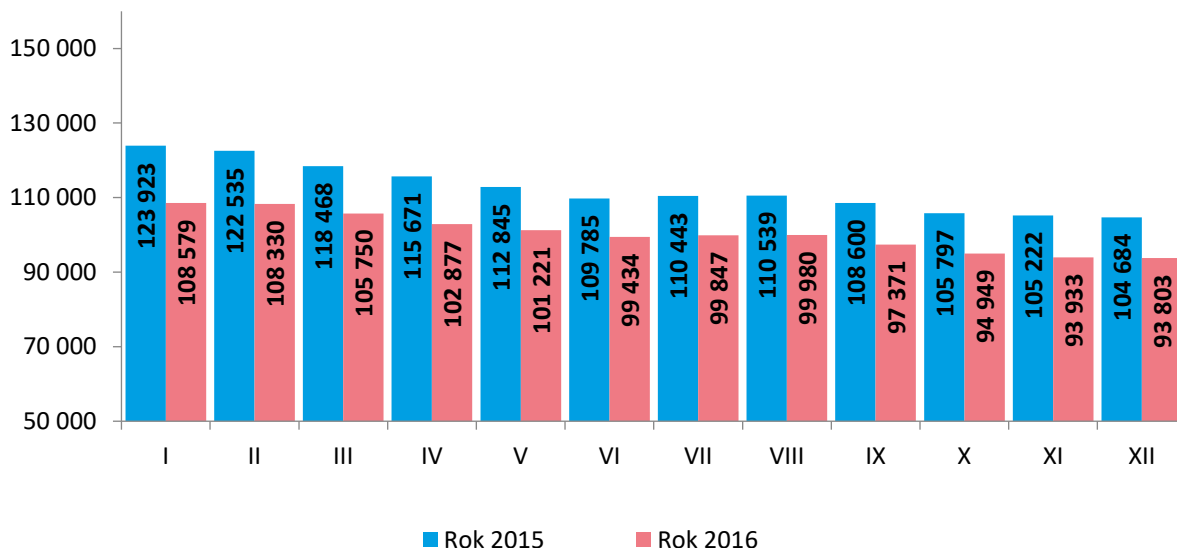
4.1. Bezrobotne kobiety¹¹

Na koniec grudnia 2016 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 93 803 kobiety, czyli o 10 881 (tj. 10,4%) mniej niż w grudniu 2015 r.

¹¹ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych kobiet przedstawiono w Załącznikach Nr 15-27 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Największy procentowy spadek bezrobotnych kobiet zanotowano w powiatach: warszawskim zachodnim o 25,7% (o 289 osób), mławskim o 22,0% (o 423 osoby), grójeckim o 21,3% (o 201 osób) i mińskim o 20,6% (o 420 osób). Wzrost bezrobocia wśród bezrobotnych kobiet wystąpił tylko w powiecie białobrzeskim o 0,3% (o 2 osoby).

▼ Wykres 5. Liczba bezrobotnych kobiet w województwie mazowieckim w latach 2015 - 2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Kobiety dominowały w następujących kategoriach osób bezrobotnych:

- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 80,7% ogółu bezrobotnych w tej kategorii;
- posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 77,6% ogółu bezrobotnych w tej kategorii;
- cudzoziemcy – 60,6% ogółu bezrobotnych w tej kategorii;
- korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej – 60,5% ogółu bezrobotnych w tej kategorii;
- do 30 roku życia – 55,1% ogółu bezrobotnych w tej kategorii;
- zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy – 54,1% ogółu bezrobotnych w tej kategorii;
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – 53,0% ogółu bezrobotnych w tej kategorii;
- bez doświadczenia zawodowego – 52,4% ogółu bezrobotnych w tej kategorii;
- dotychczas niepracujące – 52,0% ogółu bezrobotnych w tej kategorii;
- długotrwale bezrobotni – 50,9% ogółu bezrobotnych w tej kategorii.

Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 49,7% i w stosunku do poprzedniego roku zwiększył się o 1,4 punktu procentowego. Najwyższym udziałem bezrobotnych kobiet wyróżniały się: Płock – 58,2% oraz powiaty: płocki – 57,4%, przasnyski – 55,1%, sierpecki – 54,7% oraz mławski – 54,4%. W 24 powiatach kobiety stanowiły mniej niż połowę ogółu bezrobotnych, z czego najniższym udziałem kobiet wyróżniały się powiaty: garwoliński – 40,8%, białobrzeski – 44,4% i lipski – 45,0%.

W 2016 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego:

- zarejestrowano 119 634 kobiety, tj. 47,2% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie mazowieckim (o 10 230 kobiet, tj. o 7,9% mniej niż w 2015 roku.),
- wyrejestrowano z ewidencji 130 515 bezrobotnych kobiet, tj. 46,4% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych na terenie województwa mazowieckiego (o 14 174 kobiety, tj. o 9,8% mniej niż w poprzednim roku), w tym 71 963 kobiety podjęło pracę (55,1% ogółu bezrobotnych kobiet wyłączonych z rejestru).

Najwyższy udział kobiet, które podjęły pracę wystąpił w Ostrołęce – 61,2% oraz w powiatach: garwolińskim – 65,8%, pruszkowskim – 62,0%, płońskim – 61,5%, ciechanowskim – 61,2%, a najniższy w Płocku - 48,4% oraz w powiatach: grójeckim – 47,0%, makowskim – 47,3%, lipskim – 48,7% i pułtuskim – 49,0%.

Na koniec 2016 r. w rejestrach urzędów pracy zarejestrowanych było:

- 41 210 kobiet zamieszkałych na wsi, tj. 43,9% ogółu bezrobotnych kobiet (w porównaniu do 2015 roku liczba ich zmniejszyła się o 4 311 osób – 9,5%);
- 13 849 kobiet, którym przysługiwało prawo do zasiłku, tj. 14,8% ogółu bezrobotnych kobiet (o 1 598 osób, tj. 10,3% mniej niż w poprzednim roku);
- 5 752 kobiety zwolnione z przyczyn zakładów pracy, tj. 6,1% ogółu bezrobotnych kobiet (o 937 osób, tj. 14,0% mniej niż rok wcześniej).

Najliczniejszą grupę stanowiły kobiety:

- w wieku 25-34 lata – 28 960 kobiet (30,9% ogółu bezrobotnych kobiet) oraz w wieku 35 - 44 lata – 23 614 kobiety (25,2% ogółu bezrobotnych kobiet);
- z wykształceniem niższym od średniego – 38 255 kobiet (40,8% ogółu bezrobotnych kobiet);
- ze stażem pracy od 1 do 5 lat – 20 664 kobiety (22,0% ogółu bezrobotnych kobiet).

Spośród 56 662 długotrwale bezrobotnych kobiet, najwięcej było:

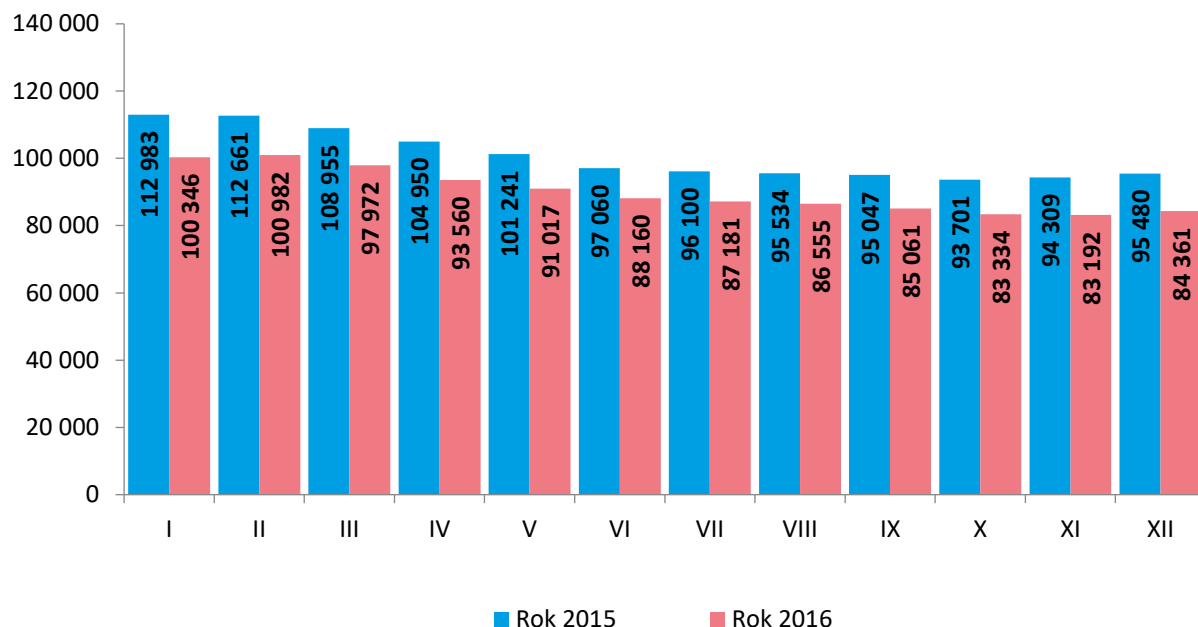
- kobiet w wieku 25-34 lata – 16 467 osób (29,1% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 14,8% ogółu osób długotrwale bezrobotnych;
- kobiet posiadających wykształcenie poniżej średniego – 26 357 osób (46,5% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 23,7% ogółu osób długotrwale bezrobotnych;
- kobiet ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat – 12 162 osoby (21,5% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 10,9% ogółu osób długotrwale bezrobotnych.

4.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi¹²

W grudniu 2016 r. na wsi mieszkało 84 361 bezrobotnych osób, w tym 41 210 kobiet, tj. 48,8% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W porównaniu do końca 2015 r. liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmniejszyła się o 11 119 osób, tj. o 11,6%.

¹² Tabelaiczne zestawienia dotyczące bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawiono w Załącznikach Nr 28-39 na podstawie sprawozdania MPiPS-01 oraz Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Wykres 6. Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie mazowieckim w latach 2015 - 2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 29 powiatach udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych przekroczył 50%, a w 14 powiatach był większy niż 70%. Najwięcej osób bezrobotnych mieszka na wsi w powiatach: siedleckim - 97,0% ogółu bezrobotnych, ostrołęckim - 95,1%, płockim - 91,8%, przysuskim - 88,1% oraz lipskim - 86,2%. Najmniejszym udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych zaobserwowano w powiatach: pruszkowskim - 35,2%, otwockim - 35,4%, wołomińskim - 38,3% oraz żyrardowskim - 39,8%.

Od stycznia do grudnia 2016 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 110 583 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. o 8 380 osób, tj. o 7,0% mniej niż w roku poprzednim. W tym samym czasie wyrejestrowano 121 702 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w tym 62 943 osób pracę podjęto, tj. 51,7% odpływu zamieszkałych na wsi.

W grudniu 2016 r.:

- 28,5% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (24 023 osoby) to bezrobotni w wieku 25-34 lata;
- 59,1% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (49 837 osób) posiadało wykształcenie niższe od średniego;
- 28,8% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (24 317 osób) poszukiwało pracy ponad 24 miesiące;
- 20,5% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (17 315 osób) stanowiły osoby bez stażu pracy.

Wśród 84 361 osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi na koniec grudnia 2016 r. status bezrobotnego w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało:

- 50 495 osób długotrwale bezrobotnych, tj. 68,0%;
- 27 283 osoby do 30 roku życia, tj. 36,8%;
- 20 906 osób powyżej 50 roku życia, tj. 28,2%;

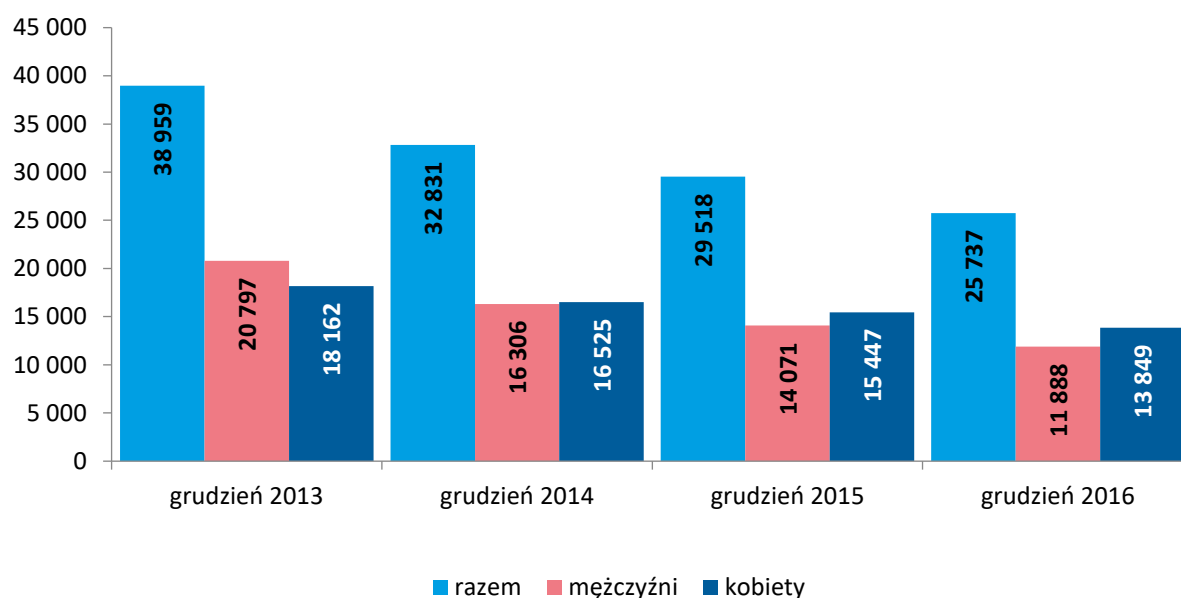
- 14 733 osoby do 25 roku życia, tj. 19,8%;
- 14 184 osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, tj. 19,1%;
- 2 796 osób niepełnosprawnych, tj. 3,8%;
- 1 195 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. 1,6%;
- 136 osób posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, tj. 0,2%.

4.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku¹³

Na koniec grudnia 2016 r. prawo to posiadało 25 737 osób, o 3 781 osób (12,8%) mniej niż w grudniu 2015 r. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 13,6% ogółu bezrobotnych, w tym 14,8% bezrobotnych kobiet oraz 12,5% mężczyzn.

W 2016 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 51 404 bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, tj. 20,3% ogółu napływu bezrobotnych - o 6 046 osób (10,5%) mniej niż w 2015 r.

Wykres 7. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku w województwie mazowieckim w latach 2013 – 2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W grudniu 2016 roku spośród 25 737 bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku znajdowały się:

- osoby poprzednio pracujące – 25 710, tj. 16,3% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących, w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy – 4 965, tj. 46,7% ogółu bezrobotnych zwolnionych;
- osoby zamieszkałe na wsi – 11 143, tj. 13,2% ogółu bezrobotnych zamieszkałych wsi;
- osoby powyżej 50 roku życia – 8 462, tj. 15,2% ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- osoby bez kwalifikacji zawodowych – 5 550, tj. 8,9% ogółu bezrobotnych bez kwalifikacji;
- osoby do 30 roku życia – 5 060, tj. 10,8% ogółu bezrobotnych do 30 roku życia;
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 4 878, tj. 17,2% ogółu bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia

¹³ Tabelaiczne zestawienia dotyczące bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku przedstawiono w Załącznikach Nr 40 - 42.

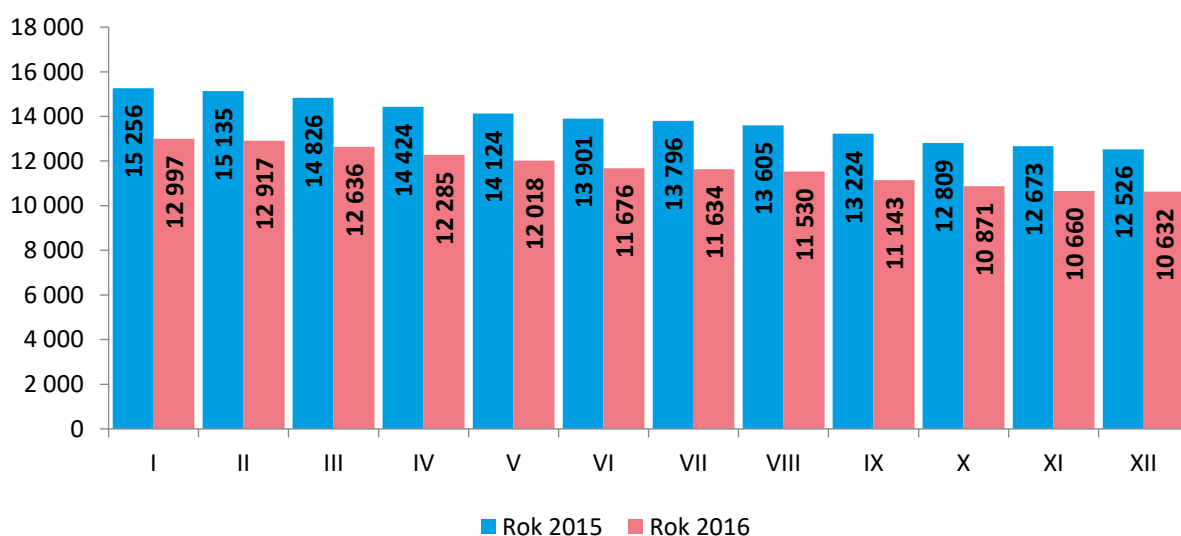
- osoby do 25 roku życia – 1 406, tj. 6,1% ogółu bezrobotnych do 25 roku życia;
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 1 360, tj. 5,6% ogółu bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka;
- osoby niepełnosprawne - 966, tj. 11,4% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych;
- osoby długotrwale bezrobotne – 330, tj. 0,3% ogółu długotrwale bezrobotnych;
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – 266, tj. 4,1% ogółu osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki;
- osoby bez doświadczenia zawodowego – 90, tj. 0,2% ogółu bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego;
- osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej – 68, tj. 3,5% ogółu bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej;
- cudzoziemcy – 57, tj. 5,4% ogółu bezrobotnych cudzoziemców;
- osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 40, tj. 17,2% posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- osoby dotychczas nie pracujące – 27, tj. 0,1% ogółu bezrobotnych, dotychczas niepracujących;

Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku wyróżniały się powiaty: kozienicki (7,3%), lipski (7,5%) i ostrowski (8,8%). Najwyższy odsetek bezrobotnych z prawem do zasiłku wystąpił w powiatach: żuromińskim (19,9%), gostynińskim (19,5%), grodziskim (18,9%), warszawskim zachodnim (17,9%), szydłowieckim (17,8%) oraz wyszkowskim (17,5%).

4.4. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy¹⁴

Na koniec grudnia 2016 r. liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wynosiła 10 632 osoby (5,6% ogółu bezrobotnych), w tym 5 752 kobiety. W odniesieniu do grudnia 2015 r. liczba tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 1 894 osoby (o 15,1%).

▼ Wykres 8. Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w województwie mazowieckim w latach 2015 - 2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych sprawozdania MPiPS-01.

¹⁴ Zestawienia dotyczące bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy przedstawiono w Załącznikach Nr 43 – 45 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Najwyższym udziałem osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wyróżniły się Siedlce (8,9% ogółu bezrobotnych) oraz powiaty: garwoliński (10,2%), wołomiński (9,1%), warszawski zachodni (8,8%), wyszkowski (8,7%), legionowski (8,5%) i otwocki (8,2%). Najniższy odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zanotowano w Płocku (0,4%) oraz w powiatach: sochaczewskim (0,1%), lipskim (0,3%), mławskim (1,1%) i ostrowskim (1,6%).

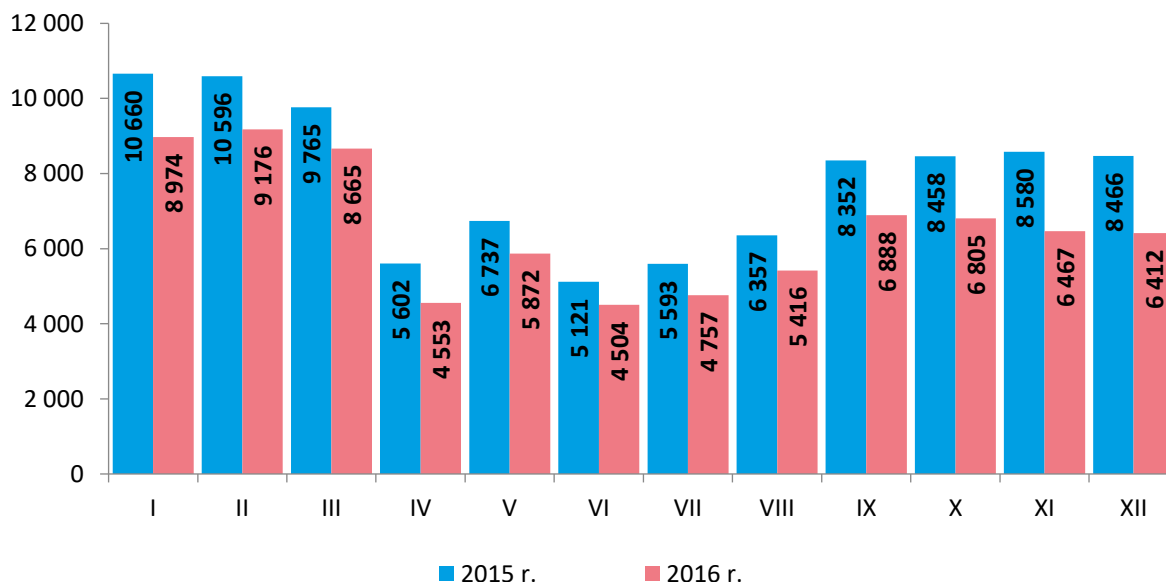
W okresie styczeń – grudzień 2016 r. w urzędach pracy zarejestrowano 12 430 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. 4,9% ogółu napływu bezrobotnych (o 1 888 osób, tj. o 13,2% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku).

4.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki¹⁵

Na koniec grudnia 2016 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 6 412 bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (3,4% ogółu bezrobotnych), w tym 3 398 kobiet. W odniesieniu do grudnia 2015 r. liczebność tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 2 054 osoby (24,3%).

Najwyższy udział bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wystąpił w powiatach: wyszkowskim (6,7% ogółu bezrobotnych), ostrołęckim i sokołowskim (po 6,5%) oraz siedleckim (6,4%). Najniższym udziałem wyróżniły się miasta: Warszawa (1,2%) i Radom (2,4%), a także powiaty: pruszkowski (1,5%), piaseczyński (1,9%), warszawski zachodni i wołomiński (po 2,5%), żyrardowski (2,6%) oraz nowodworski (2,9%).

▼ Wykres 9. Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie mazowieckim w latach 2015 - 2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych sprawozdania MPiPS-01.

W 2016 roku w urzędach pracy naszego województwa zarejestrowano 24 573 osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (9,7% napływu ogółu bezrobotnych), o 2 593 osoby (9,5%) mniej niż w 2015 r. W tym samym okresie pracę podjęło 10 371 osób w okresie 12

¹⁵ Tabelaiczne zestawienia dotyczące osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki przedstawiono w Załącznikach Nr 46 -49 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

miesiący od dnia ukończenia nauki (7,2% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę) o 101 osób (o 1,0%) **więcej** niż w poprzednim roku.

4.6. Cudzoziemcy¹⁶

Na koniec grudnia 2016 r. w rejestrach urzędów pracy województwa mazowieckiego było zarejestrowanych 1 049 cudzoziemców, o 49 osób (4,5%) mniej niż w 2015 r., w tym 636 kobiet. Najwięcej cudzoziemców zarejestrowanych było w m.st. Warszawie - 598 osób, tj. 57,0% tej populacji bezrobotnych w województwie.

W 2016 roku w urzędach pracy zarejestrowano 1 568 bezrobotnych cudzoziemców, w tym samym czasie pracę podjęło 653 osoby.

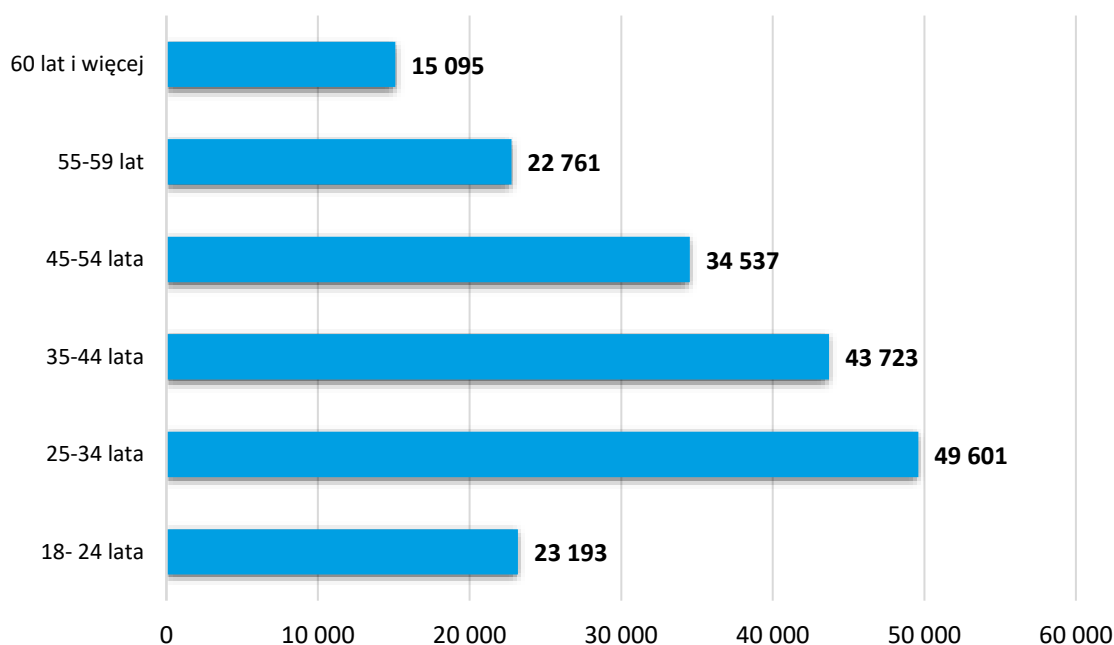
5. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy

5.1. Bezrobotni według wieku¹⁷

Na koniec grudnia 2016 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 49 601 osób (26,3% ogółu bezrobotnych), następnie bezrobotni w wieku 35 - 44 lata – 43 723 osoby (23,1%). Najmniej liczną grupą były osoby bezrobotne w wieku 60 i więcej lat – 15 095 osób (8,0%).

Najwyższym udziałem bezrobotnych w wieku 25-34 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych wyróżniły się Siedlce (30,7%) oraz powiaty: łosicki (33,6%), siedlecki (33,3%), lipski (31,6 %), ostrołęcki (30,4%), zwoleński (30,2%) i sokołowski (30,0%), a najniższym Warszawa (21,8%) oraz powiaty: warszawski zachodni (21,0%), nowodworski i pruszkowski (po 23,0%).

▼ Wykres 10. Liczba bezrobotnych według wieku w województwie mazowieckim – grudzień 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

¹⁶ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych cudzoziemców przedstawiono w Załącznikach Nr 50 – 52 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

¹⁷ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wieku przedstawiono w Załączniku Nr 53 na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ **Tabela 3. Liczba bezrobotnych według wieku w województwie mazowieckim w latach 2014 – 2016.**
(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

Lata						
	2014 rok		2015 rok		2016 rok	
	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %
ogółem	249 777	100,0	216 527	100,0	188 910	100,0
w tym w wieku:						
18- 24 lata	37 822	15,1	30 315	14,0	23 193	12,3
25-34 lata	67 775	27,1	57 021	26,3	49 601	26,3
35-44 lata	53 818	21,5	48 040	22,2	43 723	23,1
45-54 lata	46 582	18,6	40 215	18,6	34 537	18,3
55-59 lat	30 035	12,0	26 570	12,3	22 761	12,0
60 lat i więcej	13 745	5,5	14 366	6,6	15 095	8,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

W odniesieniu do końca 2015 r. wzrost liczby bezrobotnych zaobserwowano tylko w grupie 60 lat i więcej – o 729 osób (5,1%). W pozostałych grupach nastąpił spadek liczby bezrobotnych. Największy procentowy spadek bezrobotnych wystąpił w przedziale wiekowym 18 - 24 lata - o 23,5% (czyli o 7 122 osoby) oraz w wieku 55 – 59 lat - o 14,3% (tj. o 3 809 osób).

5.2. Bezrobotni według wykształcenia¹⁸

Jedną z przyczyn utrudniających znalezienie pracy był niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. W grudniu 2016 r. wykształcenie niższe od średniego posiadało 97 489 osób, tj. 51,6% ogółu bezrobotnych, w tym:

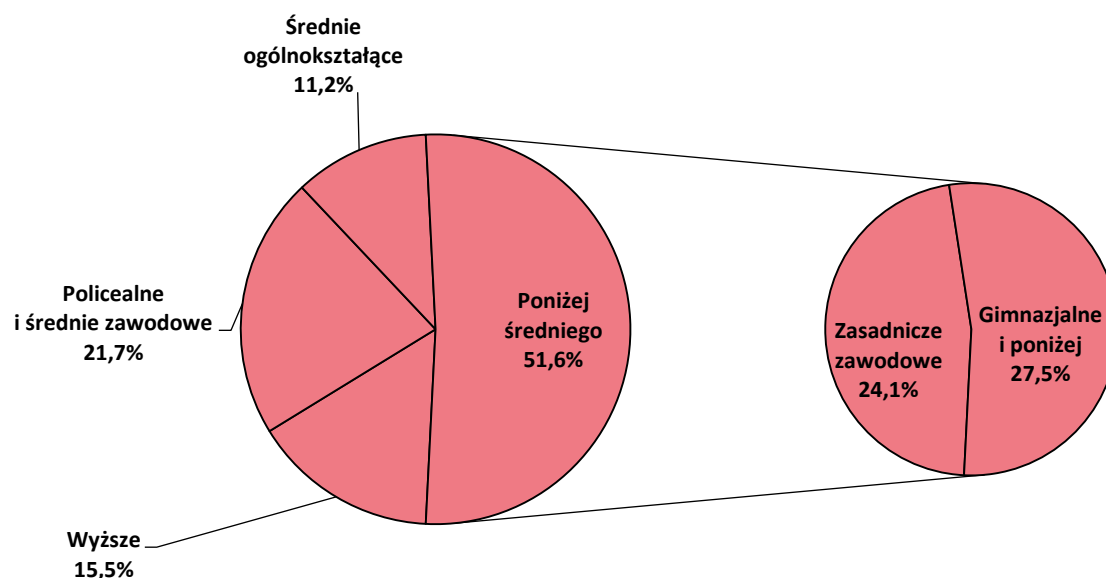
- 45 582 osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (24,1% ogółu bezrobotnych),
- 51 907 osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (27,5% ogółu bezrobotnych).

W odniesieniu do grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych legitymujących się wykształceniem poniżej średniego zmniejszyła się o 15 166 osób (13,5%).

Największe problemy z podjęciem pracy z powodu niskiego poziomu wykształcenia mieli bezrobotni w powiatach: nowodworskim - gdzie wykształcenie niższe od średniego posiadało 65,4% ogółu bezrobotnych, płońskim (63,6%) i białobrzeskim (62,2%). Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie niższe od średniego wyróżniły się miasta: Warszawa (36,2%), Siedlce (42,9%) i Ostrołęka (43,7%) oraz powiat przuski (45,1%).

¹⁸ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wykształcenia przedstawiono w Załączniku Nr 54 na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ Wykres 11. Udział bezrobotnych według wykształcenia w województwie mazowieckim – grudzień 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

Bezrobotni legitymujący się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowili 21,7% ogółu bezrobotnych (41 032 osoby), a posiadający wykształcenie średnie ogólnokształcące stanowili 11,2% ogółu bezrobotnych (21 217 osób). Wykształcenie wyższe posiadało 29 172 osoby (15,5% ogółu bezrobotnych).

Najwyższym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe wyróżniają się miasta: Warszawa (30,1% ogółu bezrobotnych) i Siedlce (21,6%) oraz powiat warszawski zachodni (21,3%).

▼ Tabela 4. Liczba bezrobotnych według wykształcenia w województwie mazowieckim w latach 2014 – 2016 (stan na koniec okresu sprawozdawczego)

Lata						
	2014 rok		2015 rok		2016 rok	
	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %
ogółem	249 777	100,0	216 527	100,0	188 910	100,0
w tym z wykształceniem:						
wyższym	36 327	14,5	32 256	14,9	29 172	15,5
policealnym i średnim	55 439	22,2	47 293	21,8	41 032	21,7
średnim	28 233	11,3	24 323	11,2	21 217	11,2
zasadniczym	61 625	24,7	53 060	24,5	45 582	24,1
gimnazjalnym i poniżej	68 153	27,3	59 595	27,5	51 907	27,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

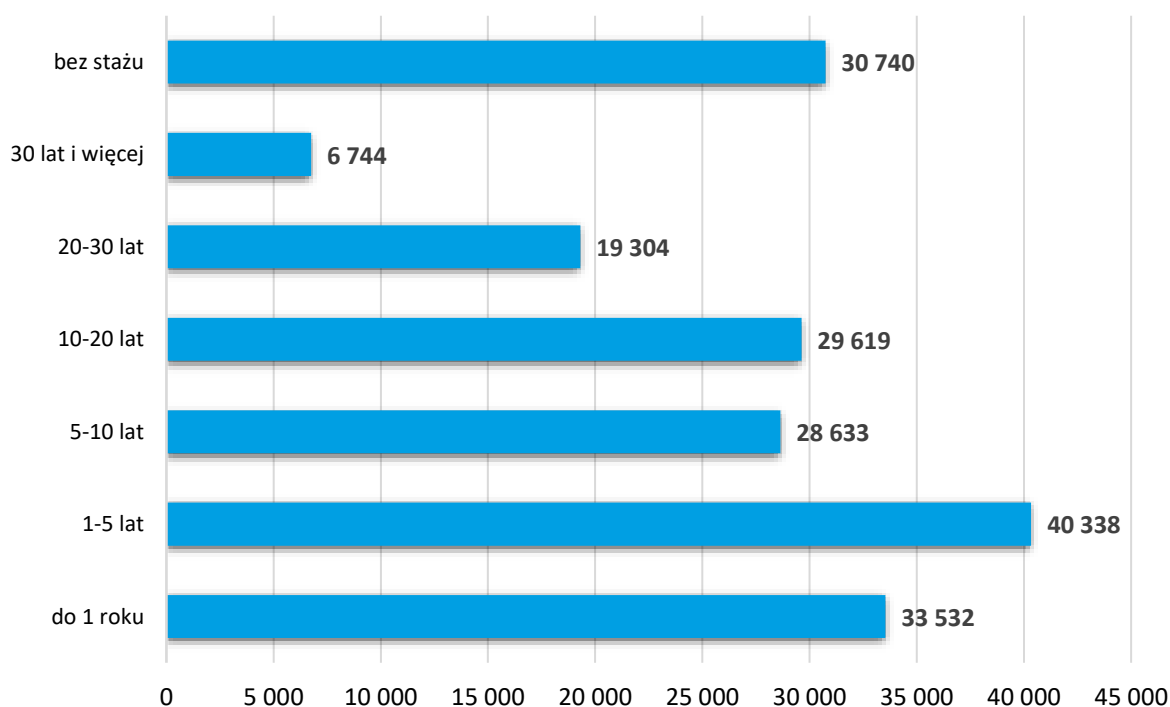
W odniesieniu do grudnia 2015 r. wystąpił spadek liczby bezrobotnych we wszystkich grupach wg poziomu wykształcenia. Największy procentowy spadek odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 14,1% (czyli o 7 478 osób) oraz policealnym i średnim zawodowym – o 13,2% (tj. o 6 261 osób).

5.3. Bezrobotni według stażu pracy¹⁹

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby, które przepracowały od 1 do 5 lat – 40 338 osób (21,3% ogółu bezrobotnych) oraz osoby ze stażem do 1 roku – 33 532 osoby (17,7%). Najmniej liczną grupę stanowili bezrobotni ze stażem pracy 30 lat i więcej – 6 744 osoby (3,6%). Bezrobotni bez stażu pracy stanowili 16,3% ogółu bezrobotnych – 30 740 osób.

Najwyższym udziałem bezrobotnych bez stażu pracy wyróżniły się powiaty: makowski (28,6% ogółu bezrobotnych), przasnyski (26,1%), lipski (24,7%) i przysuski (24,1%). Najmniejszy udział bezrobotnych bez stażu pracy wystąpił w miastach: Warszawie (8,4% ogółu bezrobotnych) i Płocku (11,6%), a także w powiatach: żyrardowskim (10,5%), mińskim (10,6%), warszawskim zachodnim (11,4%) i grodziskim (11,7%).

▼ Wykres 12. Liczba bezrobotnych według stażu pracy w województwie mazowieckim – grudzień 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

¹⁹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według stażu pracy przedstawiono w Załączniku Nr 55 na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ **Tabela 5. Liczba bezrobotnych według stażu pracy w województwie mazowieckim w latach 2014- 2016**
(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

Lata						
	2014 r.		2015 r.		2016 r.	
	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %
ogółem	249 777	100,0	216 527	100,0	188 910	100,0
w tym ze stażem pracy:						
do 1 roku	40 274	16,1	36 936	17,1	33 532	17,7
1-5 lat	51 042	20,4	44 987	20,8	40 338	21,3
5-10 lat	35 924	14,4	31 447	14,5	28 633	15,2
10-20 lat	37 720	15,1	33 437	15,4	29 619	15,7
20-30 lat	26 896	10,8	22 881	10,6	19 304	10,2
30 i więcej	9 928	4,0	81 65	3,8	6 744	3,6
bez stażu pracy	47 993	19,2	38 674	17,9	30 740	16,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

W odniesieniu do grudnia 2015 r. spadek liczby bezrobotnych zaobserwowano we wszystkich kategoriach określających staż pracy. Natomiast największy procentowy spadek odnotowano wśród osób bez stażu pracy - o 20,5% (tj. o 7 934 osoby).

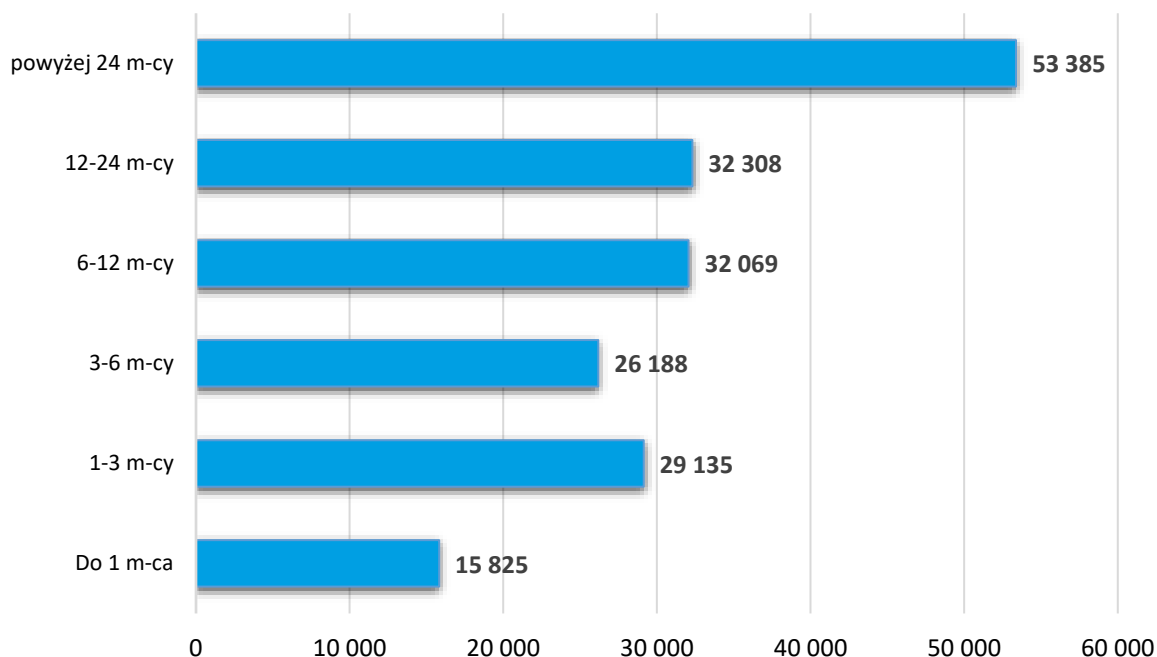
5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy²⁰

W grudniu 2016 r. najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy – 53 385 osób (28,2% ogółu bezrobotnych). Kolejna grupa to bezrobotni pozostający bez pracy od 12 do 24 miesięcy – 32 308 osób (17,1%). Najmniejsza grupa to bezrobotni poszukujący pracy do 1 miesiąca – 15 825 osób (8,4%).

Warto podkreślić, że najwyższy udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy wystąpił w miastach: Ostrołęce (34,7% ogółu bezrobotnych) i Radomiu (34,2%) oraz w powiatach: przysuskim (37,7%), makowskim (37,3%), pułuskim (36,7%) i garwolińskim (34,4%). Najniższy odsetek tej populacji bezrobotnych odnotowano w powiatach: wyszkowskim (12,6% ogółu bezrobotnych), grójckim (14,3%), grodziskim (16,4%) i otwockim (16,8%).

²⁰ Tabelaiczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy przedstawiono w Załączniku Nr 56 na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ Wykres 13. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie mazowieckim – grudzień 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ Tabela 6. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w województwie mazowieckim w latach 2014-2016

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

Lata	2014r.		2015r.		2016r.	
	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %	osoby bezrobotne	udział w liczbie bezrobotnych ogółem w %
ogółem	249 777	100,0	216 527	100,0	188 910	100,0
w tym pozostający bez pracy:						
do 1 miesiąca	19 295	7,7	17 515	8,1	15 825	8,4
1-3 miesiące	38 655	15,5	34 787	16,1	29 135	15,4
3-6 miesięcy	35 287	14,1	31 588	14,6	26 188	13,9
6-12 miesięcy	41 934	16,8	36 593	16,9	32 069	17,0
powyżej 12 miesięcy	114 606	45,9	96 044	44,3	85 693	45,3
12-24 miesięcy	47 265	18,9	36 391	16,8	32 308	17,1
powyżej 24 miesięcy	67 341	27,0	59 653	27,5	53 385	28,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

W odniesieniu do grudnia 2015 r. we wszystkich grupach określających czas pozostawania bez pracy nastąpił spadek liczby bezrobotnych, przy czym największy procentowy spadek bezrobotnych zaobserwowano w grupie bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres od 3 do 6 miesięcy –

o 17,1% (czyli o 5 400 osób) oraz w grupie pozostającej bez pracy od 1 do 3 miesięcy –o 16,2% (tj. o 5 652 osoby).

6. Bezrobotni według zawodów²¹

Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (w skrócie KZiS, zwana dalej „klasyfikacją”) jest usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy, w tym zawodów szkolnictwa zawodowego nauczanych w systemie oświaty. Klasyfikacja określa nazwy zawodów i specjalności oraz ich kody (symbole cyfrowe). Jest ona dokumentem wprowadzanym w życie drogą rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania²².

W praktyce funkcjonują dwa pojęcia zawodu²³:

- **Zawód wyuczony** obejmuje zbiór wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych w toku uczenia się i formalnie potwierdzonych świadectwem lub dyplomem. Nazwa zawodu wyuczonego określana jest w świadectwach i dyplomach lub w innych dokumentach potwierdzających uzyskane kwalifikacje. Zawód wyuczony zdobywany w trakcie kształcenia zawodowego nazywany jest zawodem szkolnym. Dla szkolnictwa zawodowego wykaz takich zawodów ujęty jest w Klasyfikacji Zawodów Szkolnictwa Zawodowego.
- **Zawód wykonywany** jest tzw. zawodem gospodarczym, czyli występującym na rynku pracy. W klasyfikacji zawodów i specjalności ujęte są oficjalne nazwy zawodów gospodarczych. Spotykane na rynku pracy nazwy zawodów nie zawsze odpowiadają tym z klasyfikacji, gdyż pracodawcy często sami tworzą nazewnictwo zawodów lub stosują nazwy funkcjonujące zwyczajowo albo posługują się nazwami stanowisk pracy. Stąd istnieje konieczność identyfikacji zawodu podawanego przez pracodawcę w ofercie pracy oraz zawodu posiadanego przez bezrobotnego lub poszukującego pracy i ustalenia jego oficjalnej nazwy.

Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest pojęciem węższym od zawodu. Specjalność jest wynikiem podziału i specjalizacji pracy w ramach zawodu. Przyjmuje się, że specjalność obejmuje podstawową wiedzę i umiejętności wymagane do wykonywania zadań w ramach danego zawodu oraz dodatkowe umiejętności, wynikające ze specjalizowania się w danej dziedzinie.

Spośród **188 910** bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 r.:

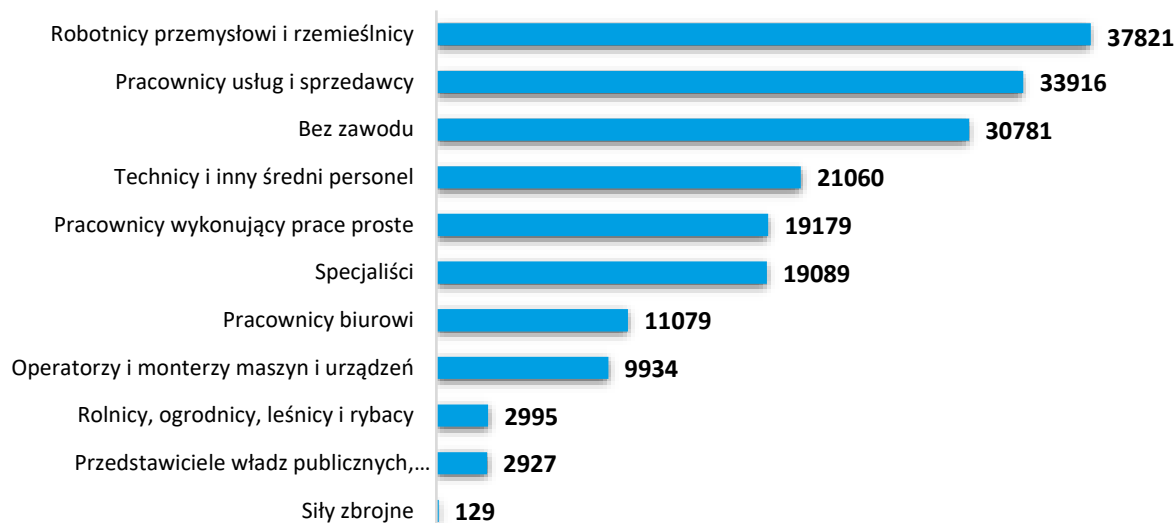
- **zawód** posiadało **158 129** osób bezrobotnych,
- **bez zawodu** (brak dyplomu i brak ciągłości pracy przez okres 6 miesięcy) pozostawało **30 781** osób bezrobotnych, co stanowiło 16,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

²¹ Tabelaaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wielkich i elementarnych grup zawodów oraz według zawodów i specjalności przedstawiono w Załącznikach Nr 57-59 na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01, opracowywanego w cyku półrocznym.

²² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (DZ.U. z 2014 r. poz. 1145).

²³ M. Gruza, T. Hordyjewicz, *Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy*, MRPiPS, Warszawa, 2014.

▼ **Wykres 14. Osoby bezrobotne według wielkich grup zawodów w województwie mazowieckim – grudzień 2016 r.**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

Biorąc pod uwagę grupy wielkie określone w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, w grudniu 2016 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 37 821 osób, tj. 20,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Drugą pod względem liczebności była grupa pracownicy usług i sprzedawcy – 33 916 bezrobotnych, tj. 18,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Kolejna grupa to bezrobotni bez zawodu – 30 781, tj. 16,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Najmniej liczna grupa bezrobotnych to siły zbrojne - 129 bezrobotnych, tj. 0,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

▼ **Tabela 7. Bezrobotni według wielkich grup zawodów**
(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

grupa zawodowa	stan na koniec grudnia 2015 r.	stan na koniec grudnia 2016 r.	wzrost/spadek do grudnia 2015	wzrost/spadek w % do grudnia 2015
Ogółem województwo, w tym:	216 527	188 910	-27 617	-12,8
0. Siły zbrojne	137	129	-8	-5,8
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	3 123	2 927	-196	-6,3
2 Specjaliści	21 352	19 089	-2 263	-10,6
3 Technicy i inny średni personel	23 827	21 060	-2 767	-11,6
4 Pracownicy biurowi	12 588	11 079	-1 509	-12,0
5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	37 983	33 916	-4 067	-10,7
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3 502	2 995	-507	-14,5
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	44 208	37 821	-6 387	-14,4
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11 540	9 934	-1 606	-13,9
9 Pracownicy przy pracach prostych	22 129	19 179	-2 950	-13,3
Bez zawodu	36 138	30 781	-5 357	-14,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

W porównaniu do grudnia 2015 r. **spadek** bezrobocia odnotowano we wszystkich wielkich grupach zawodów. Największy procentowy spadek bezrobocia wystąpił wśród osób bezrobotnych

bez zawodu – o 14,8% (czyli o 5.357 osób), w grupie **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – o 14,5% (tj. o 507 osób) oraz w grupie **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** 14,4% (6 387 osób).

Według **elementarnych grup zawodów**, spośród **158 129** bezrobotnych posiadających zawód zarejestrowanych w urzędach pracy w grudniu 2016 r., najliczniejszą grupę stanowili (5223)²⁴ **sprzedawcy sklepowi** (ekspedienci) - 16 648 osób, tj. 10,5% ogółu bezrobotnych posiadających zawód.

Pozostałe elementarne grupy zawodowe najliczniej reprezentowali:

– (4110) pracownicy obsługi biurowej	4 481 osoby (rok wcześniej 5 002 osoby),
– (9313) robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	4 067 osób (rok wcześniej 4 714 osób),
– (5153) gospodarze budynków	3 918 osób (rok wcześniej 4 476 osób),
– (7222) ślusarze i pokrewni	3 704 osoby (rok wcześniej 4 314 osób),
– (5120) kucharze	3 506 osób (rok wcześniej 3 984 osoby),
– (7231) mechanicy pojazdów samochodowych	3 489 osób (rok wcześniej 4 168 osób),
– (9329) robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	3 349 osób (rok wcześniej 3 918 osób),
– (9112) pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	3 340 osób (rok wcześniej 3 844 osoby),
– (7112) murarze i pokrewni	2 977 osób (rok wcześniej 3 432 osoby),
– (3314) średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	2 915 osób (rok wcześniej 3 263 osoby),
– (3115) technicy mechanicy	2 576 osób (rok wcześniej 3 016 osób),
– (4321) magazynierzy i pokrewni	2 448 osób (rok wcześniej 2 934 osoby),
– (7512) piekarze, cukiernicy i pokrewni	2 326 osób (rok wcześniej 2 658 osób),
– (5141) fryzjerzy	2 304 osoby (rok wcześniej 2 529 osób),
– (7531) krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	2 279 osób (rok wcześniej 2 645 osób),
– (7522) stolarze meblowi i pokrewni	1 869 osób (rok wcześniej 2 108 osób),
– (7223) ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	1 836 osób (rok wcześniej 2 122 osoby),
– (2631) ekonomiści	1 830 osób (rok wcześniej 2 101 osób),
– (2422) specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1 787 osób (rok wcześniej 1 989 osób),
– (7126) hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	1 725 osób (rok wcześniej 2 106 osób),
– (9613) zamiatacze i pokrewni	1 635 osób (rok wcześniej 1 881 osób),
– (7412) elektromechanicy i elektrycy	1 622 osoby (rok wcześniej 1 837 osób),
– (5413) pracownicy ochrony osób i mienia	1 597 osób (rok wcześniej 1 891 osób),
– (7533) szwaczki, hafciarki i pokrewni	1 587 osób (rok wcześniej 2 031 osób).

²⁴ Symbol elementarnej grupy zawodowej według Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (DZ.U. z 2014 r. poz. 1145).

Na koniec 2016 r. najwięcej osób bezrobotnych posiadało następujące zawody (sześciocyfrowe kody zawodów) i specjalności:

– sprzedawca	15 134 osoby (rok wcześniej 16 841 osób),
– pomocniczy robotnik budowlany	4 067 osób (rok wcześniej 4 714 osób),
– robotnik gospodarczy	3 814 osób (rok wcześniej 4 348 osób),
– ślusarz	3 526 osób (rok wcześniej 4 098 osób),
– kucharz	3 443 osoby (rok wcześniej 3 929 osób),
– technik prac biurowych	2 723 osoby (rok wcześniej 3 143 osoby),
– technik ekonomista	2 661 osób (rok wcześniej 2 991 osób),
– murarz	2 477 osób (rok wcześniej 2 900 osób),
– pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	2 391 osób (rok wcześniej 2 831 osób),
– sprzątaczką biurową	2 229 osób (rok wcześniej 2 628 osób),
– magazynier	2 228 osób (rok wcześniej 2 660 osób),
– krawiec	2 162 osoby (rok wcześniej 2 514 osób),
– fryzjer	1 964 osoby (rok wcześniej 2 173 osoby),
– technik mechanik	1 919 osób (rok wcześniej 2 314 osób),
– ekonomista ²⁵	1 817 osób (rok wcześniej 2 093 osoby),
– mechanik pojazdów samochodowych	1 714 osób (rok wcześniej 2 087 osób),
– pozostali pracownicy obsługi biurowej	1 684 osoby (rok wcześniej 1 786 osób),
– robotnik placowy	1 610 osób (rok wcześniej 1 850 osób),
– szwaczka ręczna	1 516 osób (rok wcześniej 1 946 osób),
– pakowacz ręczny	1 299 osób (rok wcześniej 1 479 osób),
– mechanik samochodów osobowych	1 290 osób (rok wcześniej 1 504 osoby),
– kierowca samochodów ciężarowego	1 278 osób (rok wcześniej 1 507 osób),

6.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności²⁶

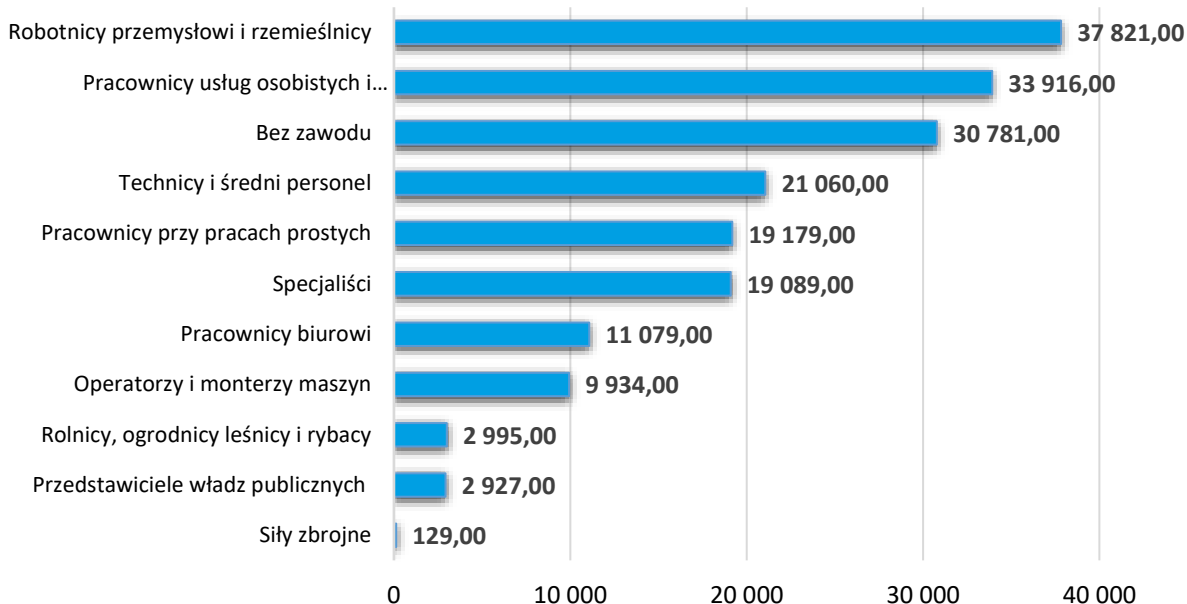
Na koniec grudnia 2016 r. spośród 158 170 osób bezrobotnych poprzednio pracujących – 70 669 osób (44,7% bezrobotnych poprzednio pracujących) pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności według wielkich grup zawodowych, spośród pozostających bez pracy ponad rok najwięcej osób występowało w następujących grupach zawodowych:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 16 738 osób, tj. 23,7% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy,
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 14 872 osoby, tj. 21,0% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy,
- pracownicy wykonujący prace proste – 9 273 osoby, tj. 13,1% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

²⁵ Wykształcenie wyższe

²⁶ Tabelaaryczne zestawienia dotyczące liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według grup zawodów oraz zawodów i specjalności przedstawiono w Załącznikach Nr 57-59, na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01, 2016 r.

▼ Wykres 15. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wielkich grup zawodów w województwie mazowieckim – grudzień 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

Najwyższy udział bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zaobserwowano w grupach zawodowych tj.: **pracownicy wykonujący prace proste** – 48,3% bezrobotnych poprzednio pracujących oraz **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – 45,2% bezrobotnych poprzednio pracujących.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, kobiety stanowiły **51,1%** (36 121 osób) i najczęściej należały do poniższych grup zawodowych:

- **pracownicy usług i sprzedawcy**, gdzie stanowiły **75,6%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych;
- **pracownicy biurowi**, gdzie stanowiły **72,0%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych;
- **specjaliści**, gdzie stanowiły **67,3%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych.

▼ Tabela 8. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych poprzednio pracujących według wielkich grup zawodów.

grupa zawodowa	bezrobotni poprzednio pracujący na koniec grudnia 2016 r.		
	ogółem	w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	
		w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem województwo, w tym:	158 170	70 669	44,7
0. Siły zbrojne	109	33	30,3
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2 917	1 111	38,1
2 Specjaliści	16 331	6 258	38,3
3 Technicy i inny średni personel	18 112	8 144	45,0

4	Pracownicy biurowi	10 758	4 658	43,3
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	32 260	14 872	46,1
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2 596	1 353	52,1
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	35 573	16 738	47,1
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9 692	4 414	45,5
9	Pracownicy wykonujący prace proste	18 951	9 273	48,9
	Bez zawodu	10 871	3 815	35,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

Najwyższy udział bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (według kodów sześciocyfrowych) zaobserwowano w poniższych zawodach:

- sprzedawca 7 161 osób (rok wcześniej 7 547 osób),
- pomocniczy robotnik budowlany 1 987 osób (rok wcześniej 2 286 osób),
- robotnik gospodarczy 1 886 osób (rok wcześniej 2 114 osób),
- ślusarz 1 655 osób (rok wcześniej 1 903 osoby),
- technik prac biurowych 1 412 osób (rok wcześniej 1 659 osób),
- murarz 1 259 osób (rok wcześniej 1 491 osób),
- kucharz 1 176 osób (rok wcześniej 1 245 osób),
- pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym 1 171 osób (rok wcześniej 1 398 osób),
- sprzątaczką biurową 1 139 osób (rok wcześniej 1 354 osoby),
- technik ekonomista 1 121 osób (rok wcześniej 1 278 osób),
- krawiec 1 012 osób (rok wcześniej 1 148 osób),
- robotnik placowy 880 osób (rok wcześniej 1 044 osoby),
- magazynier 855 osób (rok wcześniej 1 008 osób),
- szwaczka ręczna 835 osób (rok wcześniej 1 022 osoby),
- technik mechanik 785 osób (rok wcześniej 885 osób),
- fryzjer 776 osób (rok wcześniej 810 osób),
- ekonomista 698 osób (rok wcześniej 778 osób),
- pakowacz ręczny 629 osób (rok wcześniej 656 osób).

Ponadto z grupy bezrobotnych poprzednio pracujących bez zawodu 3 815 osób poszukiwało pracy ponad 12 miesięcy (w poprzednim roku 3 780 osób).

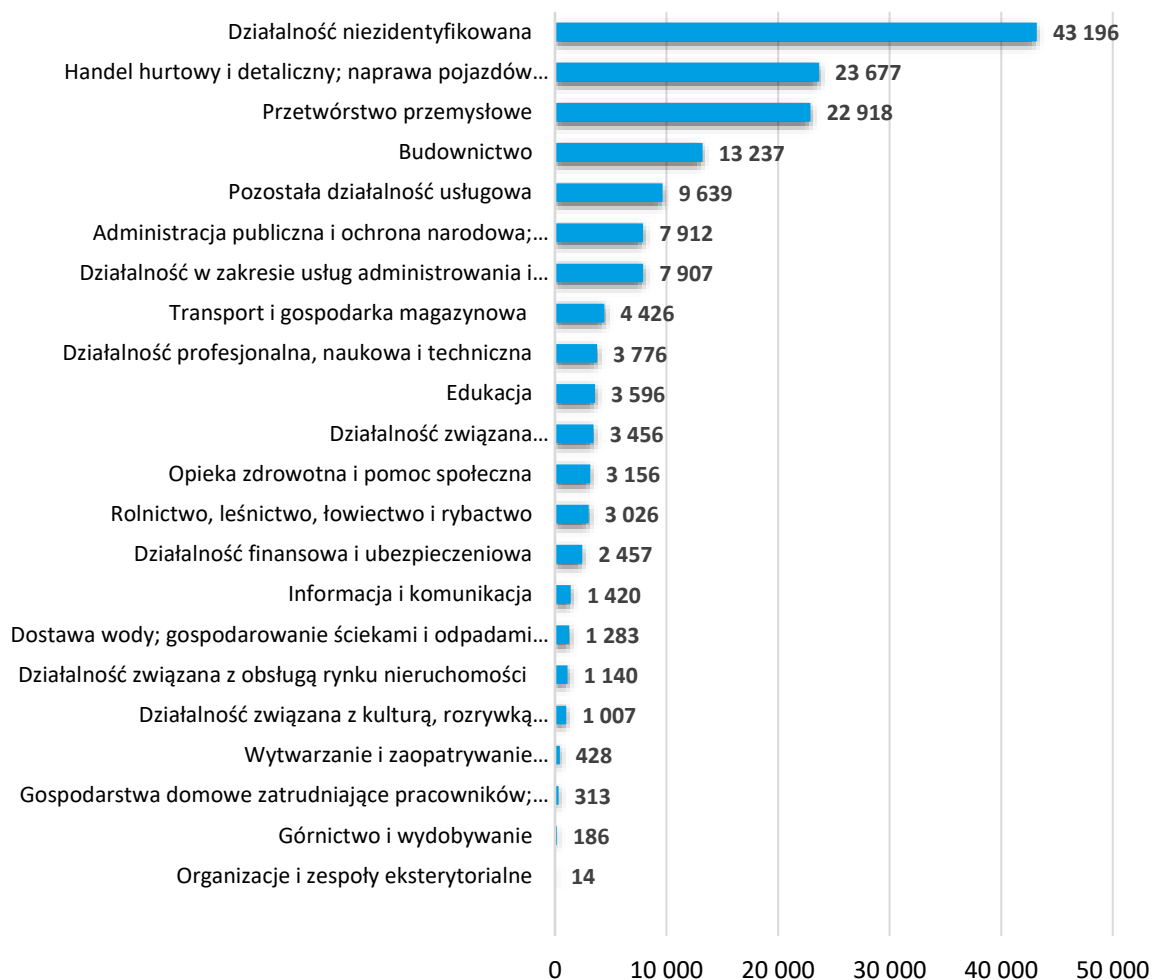
7. Bezrobotni wg sekcji działalności gospodarczej (PKD)²⁷

Na koniec 2016 r. osoby bezrobotne poprzednio pracujące stanowiły **83,7%** ogółu bezrobotnych (158 170 osób). Spośród bezrobotnych poprzednio pracujących osoby bezrobotne najczęściej rejestrowane były w sekcjach tj.:

- **działalność niezidentyfikowana** – 43 196 osób, tj. 27,3% bezrobotnych poprzednio pracujących;
- **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 23 677 osób, tj. 15,0% bezrobotnych poprzednio pracujących;
- **przetwórstwo przemysłowe** – 22 918 bezrobotnych tj. 14,5% populacji bezrobotnych poprzednio pracujących;
- **budownictwo** – 13 237 osób, tj. 8,4% bezrobotnych poprzednio pracujących.

²⁷ Tabelaiczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według sekcji gospodarki narodowej przedstawiono w Załączniku Nr 60, na podstawie Załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ Wykres 16. Bezrobotni według sekcji PKD w województwie mazowieckim – grudzień 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS-01.

W stosunku do 2015 r. spadek bezrobotnych poprzednio pracujących ukształtował się na poziomie 11,1% i wystąpił we wszystkich sekcjach. Największy procentowy spadek wystąpił w sekcjach:

- organizacje i zespoły eksterytorialne - spadek o ↓ 17,6% (o 3 osoby),
- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby – spadek o ↓ 17,6% (o 67 osób),
- dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją - spadek o ↓ 16,9% (o 261 osób),
- pozostała działalność usługowa – spadek o ↓ 15,7% (o 1 791 osób),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych - spadek o ↓ 15,4% (o 78 osób),
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo - spadek o ↓ 13,7% (o 480 osób),
- administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - spadek o ↓ 13,3% (o 1 218 osób),
- budownictwo - spadek o ↓ 13,2% (o 2 014 osób).

Z ogólnej liczby bezrobotnych poprzednio pracujących, większość (98 720 osób, tj. 62,4%) pochodziła z sektora prywatnego.

▼ Tabela 9. Wzrost/spadek bezrobotnych według sekcji PKD.

		Stan na koniec grudnia 2015 r.	Stan na koniec grudnia 2016 r.	wzrost/spadek (liczba osób)	wzrost/spadek w %
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3 506	3 026	-480	-13,7%
2.	Górnictwo i wydobywanie	191	186	-5	-2,6%
3.	Przetwórstwo przemysłowe	25 958	22 918	-3 040	-11,7%
4.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	506	428	-78	-15,4%
5.	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 544	1 283	-261	-16,9%
6.	Budownictwo	15 251	13 237	-2 014	-13,2%
7.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	25 821	23 677	-2 144	-8,3%
8.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3 803	3 456	-347	-9,1%
9.	Transport i gospodarka magazynowa	4 964	4 426	-538	-10,8%
10.	Informacja i komunikacja	1 567	1 420	-147	-9,4%
11.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2 649	2 457	-192	-7,2%
12.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 232	1 140	-92	-7,5%
13.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4 219	3 776	-443	-10,5%
14.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8 572	7 907	-665	-7,8%
15.	Administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9 130	7 912	-1 218	-13,3%
16.	Edukacja	3 943	3 596	-347	-8,8%
17.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 425	3 156	-269	-7,9%
18.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 063	1 007	-56	-5,3%
19.	Pozostała działalność usługowa	11 430	9 639	-1 791	-15,7%
20.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	380	313	-67	-17,6%
21.	Organizacje i zespoły eksterytorialne	17	14	-3	-17,6%
22.	Działalność niezidentyfikowana	48 682	43 196	-5 486	-11,3%
23.	Razem poprzednio pracujący	177 853	158 170	-19 683	-11,1%
24.	Dotychczas nie pracujący	38 674	30 740	-7 934	-20,5%
25.	Ogółem bezrobotni	216 527	188 910	-27 617	-12,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 2 do MPiPS-01.

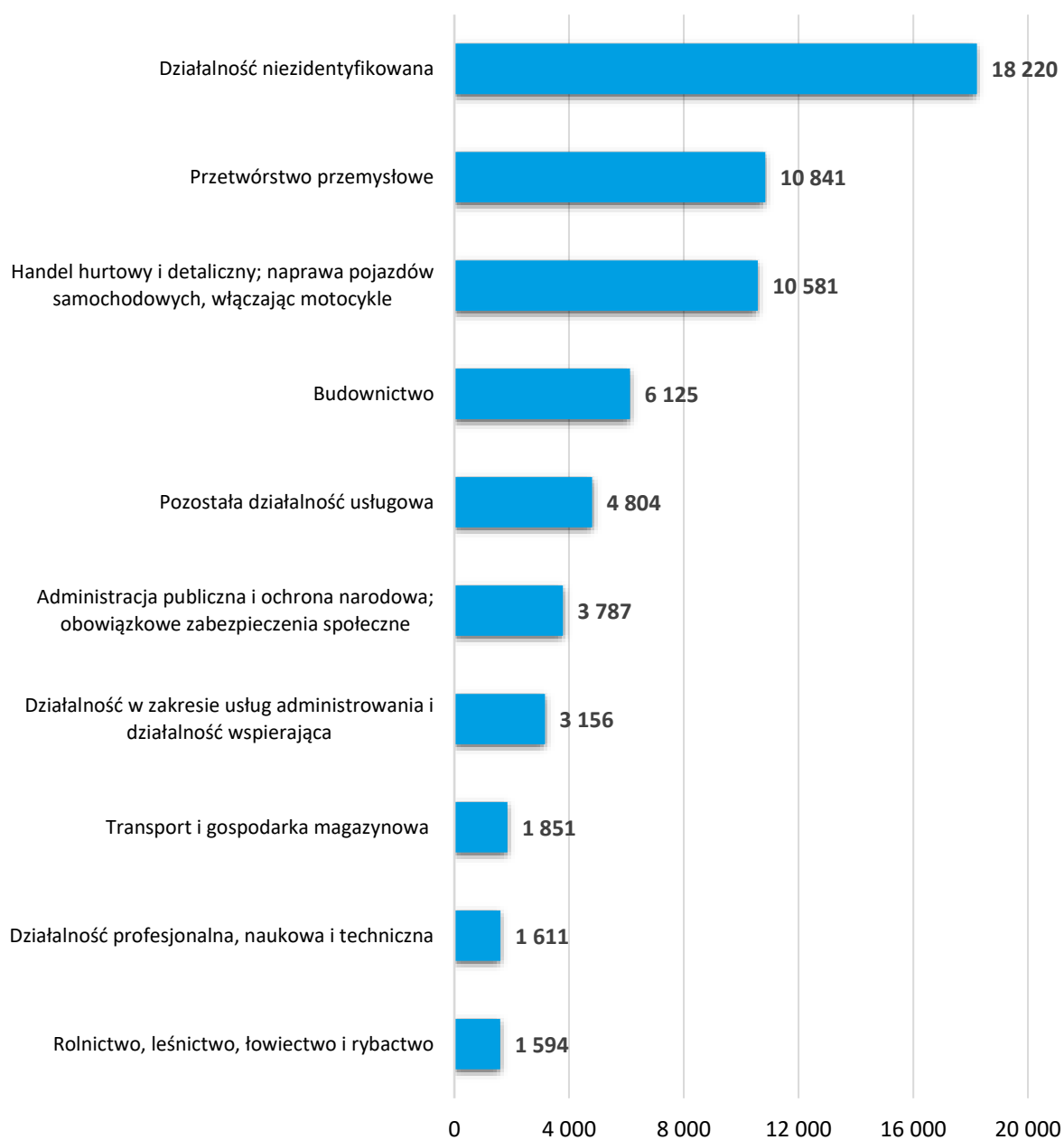
7.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej²⁸

Na koniec grudnia 2016 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było **70 669 osób** poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, czyli o 7 958 osób (10,1%) **mniej** niż na koniec grudnia 2015 r. W dwóch sekcjach odnotowano wzrost liczby bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy: górnictwo i wydobywanie – o 5 osób, tj. 6,5% oraz organizacje i zespoły eksterytorialne – o 3 osoby, tj. 50,0%. W pozostałych sekcjach nastąpił spadek bezrobocia. Największy procentowy spadek liczby bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy nastąpił w sekcjach: **gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby** – 21,4% (tj. o 59 osób), **rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo** - 16,1% (306 osób), **dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją** – o 14,6% (tj. o 101 osób) oraz budownictwo – o 14,2% (1 011 osób).

Najliczniejszą grupę bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły osoby z sekcji: **działalność niezidentyfikowana** – 18 220 osób (25,8% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy), **przetwórstwo przemysłowe** – 10 841 osób (15,3% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy) oraz **handel i naprawy** - 10 581 osób (15,0% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy).

²⁸ Tabelaiczne zestawienia dotyczące liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej przedstawiono w Załączniku Nr 60 na podstawie Załącznika nr 2 do sprawozdania MPIPS-01.

▼ Wykres 17. Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według PKD w województwie mazowieckim – grudzień 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS-01.

8. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy²⁹

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami) określa kategorie bezrobotnych zaliczanych do **osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**,³⁰ w stosunku do których miejski i powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję

²⁹ Szczegółowe informacje o bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, sporządzane w cyklach kwartalnych i dostępne są w wersji elektronicznej na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie www.wup.mazowsze.pl.

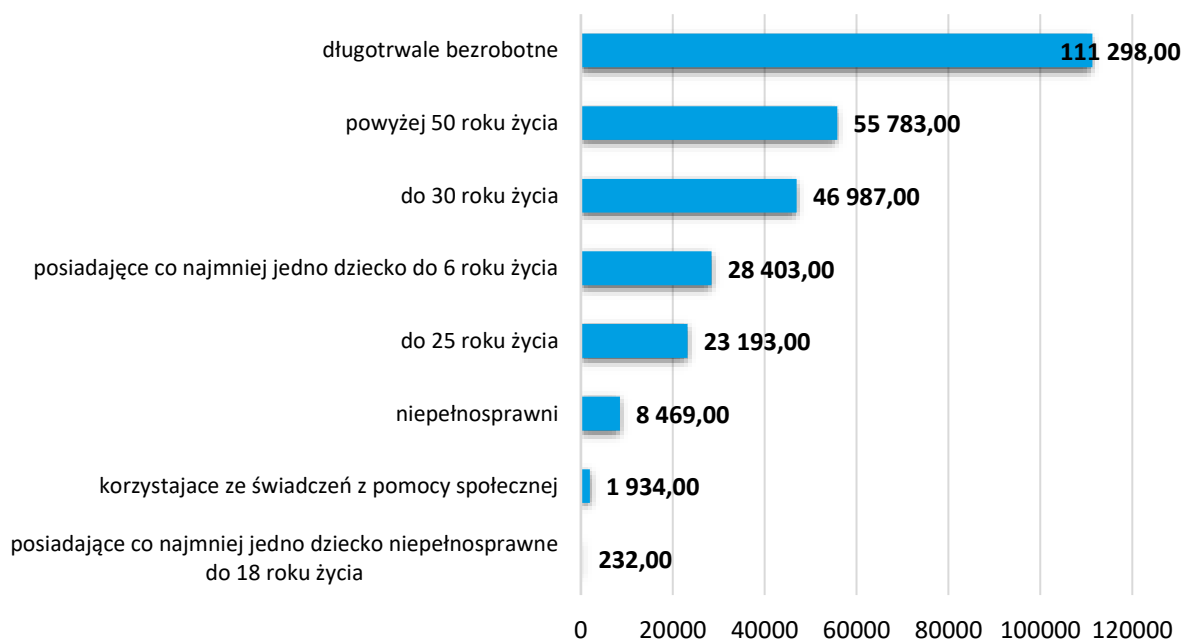
³⁰ Tabelaiczne zestawienie dotyczące liczby osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawiono w Załączniku Nr 61-64 na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS-01.

zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Na koniec grudnia 2016 r. osoby **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** stanowiły **85,9%** ogółu bezrobotnych (162 236 osób) w tym zarejestrowane jako:

- długotrwale bezrobotne³¹ **58,9%** ogółu bezrobotnych (111 298 osób),
- powyżej 50 roku życia **29,5%** ogółu bezrobotnych (55 783 osoby),
- do 30 roku życia **24,9%** ogółu bezrobotnych (46 987 osób),
- do 25 roku życia **12,3%** ogółu bezrobotnych (23 193 osoby),
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia **15,0%** ogółu bezrobotnych (28 403 osoby),
- niepełnosprawne **4,5%** ogółu bezrobotnych (8 469 osób),
- korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej **1,0%** ogółu bezrobotnych (1 934 osoby),
- posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia **0,1%** ogółu bezrobotnych (232 osoby).

▼ **Wykres 18. Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie mazowieckim grudzień 2016 r.**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

³¹ Zgodnie z obowiązującą ustawą długotrwale bezrobotny, to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.).

9. Usługi rynku pracy³²

Podstawowymi usługami rynku pracy są: pośrednictwo pracy, usługi EURES, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz organizacja szkoleń.

9.1. Pośrednictwo pracy³³

W 2016 r. pośrednicy mazowieckich urzędów pracy pozyskali do współpracy **18 153** zakłady pracy (o 2 510 zakładów, tj. o 16,0% **więcej** niż w 2015 roku), odbyli **26 368** wizyt u pracodawców (o 3 069 wizyt, tj. o 13,2% **więcej** niż w roku poprzednim), w wyniku których pozyskali **28 720** miejsc pracy niesubsydiowanej (o 1 255 miejsc pracy, tj. o 4,6% **więcej** niż w poprzednim roku).

Zakłady pracy pozyskane przez pośredników do współpracy stanowiły 2,3% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie mazowieckim zarejestrowanych w grudniu 2016 r. w systemie REGON (w poprzednim roku 2,0%).

W 2016 r. w województwie mazowieckim pozyskano ogółem 206 703 **wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej** (o 48 378 ofert, tj. o 30,6 % **więcej** niż w poprzednim roku), w tym:

- 161 214 wolnych miejsc pracy niesubsydiowanej - o 47 733 oferty, tj. o 42,1% **więcej** niż pozyskano w 2015 r.;
- 45 489 wolnych miejsc pracy subsydiowanej - o 645 ofert, tj. o 1,4% **więcej** niż w poprzednim roku;
- 187 838 wolnych miejsc pracy z sektora prywatnego - o 48 502 oferty, tj. o 34,8% **więcej** niż w 2015 roku;
- 6 095 wolnych miejsc pracy dla niepełnosprawnych – o 301 ofert, tj. o 4,7% **mniej** niż pozyskano w poprzednim roku.

▼ Tabela 10. Liczba pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

	2015 r.	udział w %	2016 r.	udział w%
wolne miejsca pracy ogółem	158 325	100,0	206 703	100,0
w tym:				
wolne miejsca pracy z sektora publicznego	18 989	12,0	18 865	9,1
wolne miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych	6 396	4,0	6 095	2,9
wolne miejsca pracy subsydiowanej	44 844	28,3	45 489	22,0
wolne miejsca pracy niesubsydiowanej	113 481	71,7	161 214	78,0
wolne miejsca pracy sezonowej	29 722	18,8	42 071	20,4

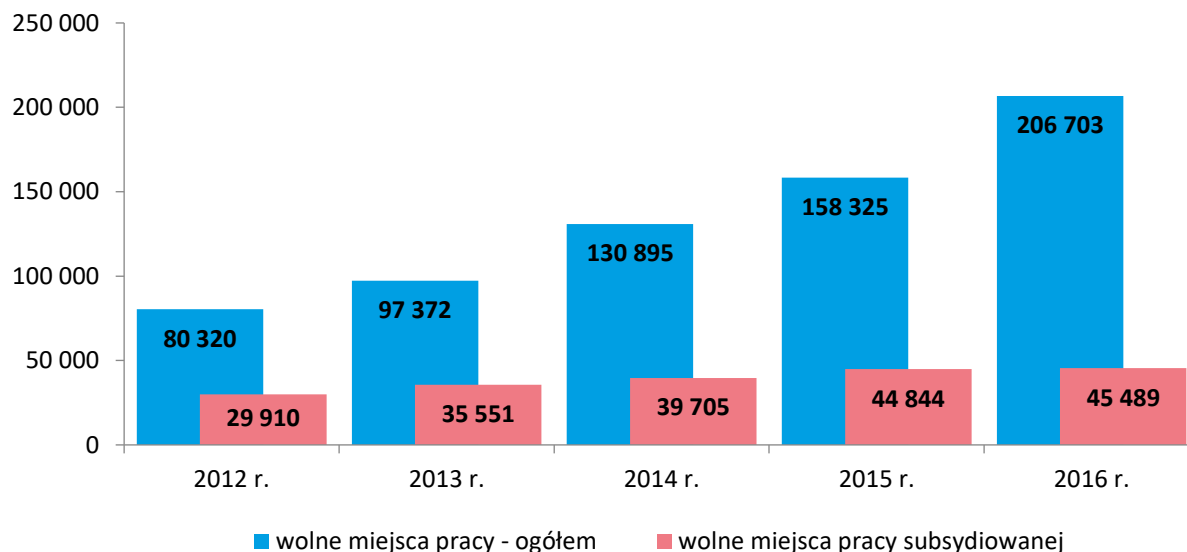
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2016 r. większość, tj. 90,9% zgłaszanych wolnych miejsc pracy pochodziła z zakładów należących do sektora prywatnego.

32 Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 poz. 149 Rozdział 10 art. 35-43).

33 Tabełaryczne zestawienia dotyczące pośrednictwa pracy przedstawiono w Załączniku Nr 74 - 75 na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

▼ Wykres 19. Pozyskane wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w województwie mazowieckim w latach 2012 – 2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Najwyższą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały miasta: Warszawa – 75 435 miejsc (36,5% ogółu pozyskanych wolnych miejsc pracy w województwie), Radom – 5 807 miejsc (2,8%), Siedlce – 5 129 miejsc (2,5%) i Płock – 4 190 miejsc (2,0%) oraz powiaty: piaseczyński – 15 091 miejsc (7,3%), pruszkowski – 10 386 miejsc (5,0%), wołomiński – 6 272 miejsca (3,0%), otwocki – 6 057 miejsc (2,9%) warszawski zachodni – 5 129 miejsc (2,5%), sochaczewski – 4 869 miejsc (2,4%) oraz płocki – 4 453 miejsca (2,2%).

Najmniej wolnych miejsc prac było w powiatach: zwoleńskim – 805 miejsc (0,4% ogółu pozyskanych wolnych miejsc pracy w województwie), białobrzeskim – 1 032 miejsca (0,5%), łosickim – 1 042 miejsca (0,5%), ostrołęckim – 1 143 miejsca (0,6%), przasnyskim – 1 225 (0,6%) i grodziskim – 1 275 miejsc (0,6%).

W odniesieniu do 2015 roku największy wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wystąpił w m.st. Warszawie – o 17 119 miejsc, tj. o 29,4% więcej oraz w powiatach: piaseczyńskim – o 6 487 miejsc, tj. o 75,4% więcej, pruszkowskim - o 4 359 miejsc, tj. o 72,3% więcej, warszawskim zachodnim – o 3 559 miejsc, tj. o 226,7% więcej, wołomińskim – o 2 359 miejsc, tj. o 60,3% więcej i sochaczewskim – o 2 095 miejsc, tj. 75,5% więcej.

W 9 powiatach odnotowano spadek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Największy procentowy spadek wystąpił w Ostrołęce – o 12,4% mniej (235 miejsc) oraz w powiatach: sierpeckim - o 13,5% mniej (223 miejsca), ostrowskim - o 10,4% mniej (254 miejsca) i łosickim – o 5,7% mniej (63 miejsca).

9.2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności pracodawcy³⁴.

Statystyka rynku pracy sporządzana w cyklach półrocznych obejmuje informacje o wolnych miejscach pracy według sekcji działalności gospodarczej, jak również według zawodów i specjalności.

³⁴ Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według sekcji gospodarki narodowej przedstawiono w Załączniku Nr 76 na podstawie Załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS-01.

Według danych wykazanych w Załączniku nr 2 *Bezrobotni według rodzaju działalności gospodarczej, ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy*, a także w Załączniku nr 3 *Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności* w 2016 r. do mazowieckich urzędów pracy wpłynęło **206 011** wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej czyli o 48 295 miejsc (30,6%) **więcej** niż w poprzednim roku. Największy **wzrost** liczby wolnych miejsc pracy w odniesieniu do 2015 r. wystąpił w sekcjach: **budownictwo** – o 20 461 miejsc (o 140,5%), **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – o 6 157 miejsc (21,0%), w sekcji **przetwórstwo przemysłowe** – o 5 251 miejsc (30,8%) oraz **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** – o 4 028 miejsc (13,0%).

W odniesieniu do poprzedniego roku **spadek** liczby wolnych miejsc pracy zaobserwowano w 3 sekcjach: **działalność związana z obsługą rynku nieruchomości** – o 534 miejsca (tj. o 22,8%), **administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** - o 499 miejsc (tj. o 4,3%) oraz **wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę** - o 65 miejsc (tj. o 19,6%).

W 2016 r. najwięcej wolnych miejsc pracy zgłosiły zakłady zajmujące się **handlem hurtowym i detalicznym; naprawami pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 35 441 miejsc (17,2% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2016 r.), **budownictwem** – 35 019 miejsc (17,0%), **działalnością w zakresie usług administrowania i działalnością wspierającą** - 34 961 miejsc (17,0%), następnie zakłady zaliczone do sekcji **przetwórstwo przemysłowe** – 22 323 miejsca (10,8%).

9.3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności³⁵.

Spośród 206 011 wolnych miejsc pracy zgłoszonych do mazowieckich urzędów pracy w 2016 r. najwięcej wolnych miejsc pracy przeznaczonych było dla następujących grup zawodowych: **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** - 51 014 miejsc (24,8% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2016 roku), **pracownicy usług i sprzedawcy** – 41 737 miejsc (20,3%), **pracownicy wykonujący prace proste** – 36 381 miejsc (17,7%) oraz **pracownicy biurowi** – 24 168 miejsc (11,7%).

³⁵ Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności przedstawiono w Załączniku Nr 77 na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

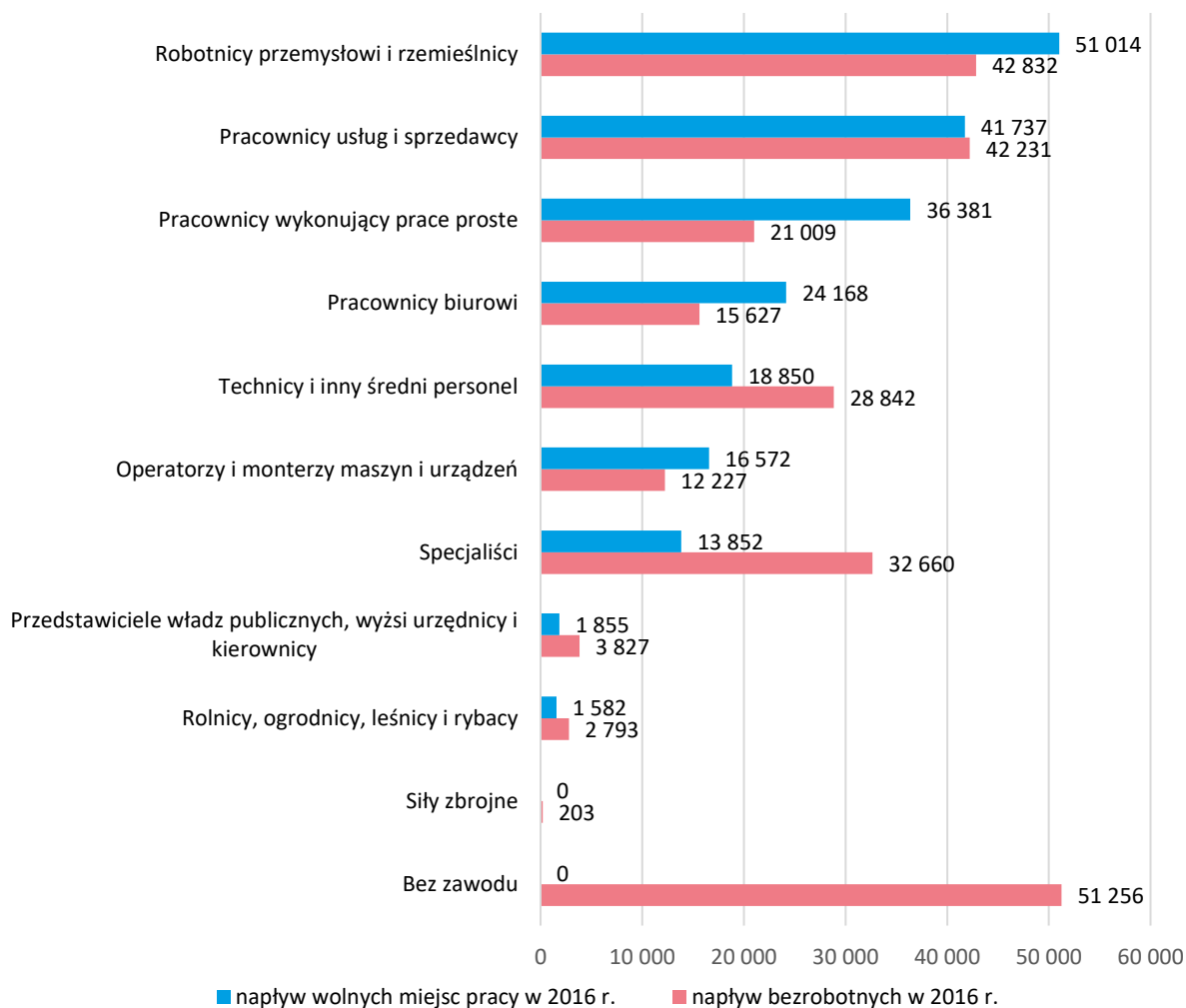
– przedstawiciel handlowy	6 829 miejsc (rok wcześniej 5 297 miejsc),
– tynkarz	6 034 miejsca (rok wcześniej 1 080 miejsc),
– pakowacz ręczny	4 326 miejsc (rok wcześniej 4 046 miejsc),
– zbrojarz	4 125 miejsc (rok wcześniej 674 miejsca),
– pozostali pracownicy wykonujące prace proste, gdzie indziej niesklasyfikowani	3 847 miejsc (rok wcześniej 3 328 miejsc),
– pozostali pracownicy obsługi biurowej	3 610 miejsc (rok wcześniej 3 567 miejsc),
– murarz	3 605 miejsc (rok wcześniej 1 594 miejsca),
– technik prac biurowych	3 437 miejsc (rok wcześniej 3 513 miejsc),
– pomocniczy robotnik budowlany	3 335 miejsc (rok wcześniej 2 243 miejsca),
– sprzętaczką biurową	3 286 miejsc (rok wcześniej 2 897 miejsc),
– kucharz	2 972 miejsc (rok wcześniej 2 311 miejsc),
– pomoc kuchenna	2 787 miejsc (rok wcześniej 2 224 miejsca),
– pracownik ochrony fizycznej	2 691 miejsc (rok wcześniej 1 814 miejsc),
– glazurnik	2 319 miejsc (rok wcześniej 431 miejsc),
– robotnik magazynowy	2 219 miejsc (rok wcześniej 1 494 miejsca),
– cieśla	2 065 miejsc (rok wcześniej 271 miejsc),
– kierowca samochodu ciężarowego	2 001 miejsc (rok wcześniej 1 647 miejsc).

Relacje dotyczące napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych według wielkich grup zawodów

W 2016 r. napływ wolnych miejsc pracy był większy niż napływ bezrobotnych w grupach: pracownicy wykonujący prace proste – pozyskano 36 381 wolnych miejsc pracy, a w mazowieckich urzędach pracy zarejestrowało się 21 009 bezrobotnych, pracownicy biurowi – pozyskano 24 168 wolnych miejsc pracy, a w urzędach pracy zarejestrowało się 15 627 bezrobotnych, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - pozyskano 51 014 wolnych miejsc pracy, a w urzędach pracy zarejestrowało się 42 832 bezrobotnych oraz w grupie operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - pozyskano 16 572 wolne miejsca pracy, a w urzędach pracy zarejestrowało się 12 227 bezrobotnych.

W pozostałych grupach zawodów napływ wolnych miejsc pracy był mniejszy od napływu osób bezrobotnych. Największe niedobory wolnych miejsc pracy dotyczyły grup: specjaliści, dla których zgłoszono 13 852 miejsca pracy, a zarejestrowało się 32 660 osób, technicy i inny średni personel - dla których zgłoszono 18 850 miejsc pracy, a zarejestrowało się 28 842 osoby oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, gdzie zgłoszono 1 855 miejsc, a do rejestrów bezrobotnych napłynęło 3 827 osób. Do grupy bez zawodu nie zgłoszono ani jednego wolnego miejsca pracy, a zarejestrowało się 51 256 osób. Nie było również ofert pracy dla grupy zawodowej siły zbrojne, a zarejestrowano 203 osoby bezrobotne.

▼ Wykres 21. Napływ wolnych miejsc pracy oraz bezrobotnych według wielkich grup zawodów w województwie mazowieckim w 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01.

▼ Tabela 11. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według elementarnych grup zawodów.³⁶

symbol grupy zawodów	nazwa grupy zawodów	wolne miejsca pracy zgłoszone w 2016 r.	napływ bezrobotnych w 2016r.		stan na koniec grudnia 2016r.		
			bezrobotni i ogółem	w tym: kobiety	bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	wolne miejsca pracy pozostające w dyspozycji urzędów pracy
Ogółem		206 011	253 507	119 634	188 910	93 803	6 119
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	11 991	19 529	15 912	16 648	14 117	217
4321	Magazynierzy i pokrewni	9 334	4 040	610	2 448	512	355
5153	Gospodarze budynków	7 794	4 109	1 372	3 918	1 387	279
4110	Pracownicy obsługi biurowej	7 457	5 604	4 454	4 481	3 688	56
3322	Przedstawiciele handlowi	7 242	1 389	474	1 046	418	97
7123	Tynkarze i pokrewni	7 112	243	2	233	5	159
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	5 820	3 426	2 892	3 340	2 902	241
7112	Murarze i pokrewni	5 387	2 819	2	2 977	3	180
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	5 254	986	6	941	9	147
5120	Kucharze	4 843	4 503	2 729	3 506	2 584	61
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	4 534	1 731	699	1 454	609	128
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	4 329	1 574	1 114	1 302	1 002	70
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	3 935	3 733	1 639	3 349	1 646	125
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	3 713	1 967	239	1 597	207	331
7115	Cieśle i stolarze budowlani	3 366	933	1	869	6	88

³⁶ Relacje wszystkich elementarnych grup zawodów pokazano w Załączniku Nr 78.

symbol grupy zawodów	nazwa grupy zawodów	wolne miejsca pracy zgłoszone w 2016 r.	napływ bezrobotnych w 2016r.		stan na koniec grudnia 2016r.		
			bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	wolne miejsca pracy pozostające w dyspozycji urzędów pracy
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	3 335	4 153	14	4 067	23	51
9412	Pomoce kuchenne	2 851	991	776	746	635	60
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	2 737	1 751	4	1 305	4	103
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	2 671	387	4	395	11	49
9333	Robotnicy pracujący przy przetadunku towarów	2 458	1 511	290	1 193	251	28
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	2 339	893	36	656	21	79
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	2 274	2 212	102	1 565	32	57
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2 184	1 629	1 066	860	615	200

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 3 do MPiPS-01.

Z relacji napływu ofert pracy oraz napływu osób bezrobotnych wg elementarnych grup zawodów wynika, że w 2016 r. napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej **przewyższał** napływ bezrobotnych w zawodach:

- **gospodarze budynków** – pozyskano 7 794 miejsca pracy, zarejestrowano 4 109 osób (w tym 1 372 kobiety). Na koniec grudnia 2016 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 279 wolnych miejsc pracy oraz 3 918 osób bezrobotnych (w tym 1 387 kobiet);
- **magazynierzy i pokrewni** – pozyskano 9 334 miejsca pracy, zarejestrowano 4 040 osób (w tym 610 kobiet). Na koniec grudnia 2016 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 355 wolnych miejsc pracy oraz 2 448 osób bezrobotnych (w tym 512 kobiet);
- **pracownicy obsługi biurowej** – pozyskano 7 457 miejsc pracy, zarejestrowano 5 604 osoby (w tym 4 454 kobiety). Na koniec grudnia 2016 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 56 wolnych miejsc pracy oraz 4 481 osób bezrobotnych (w tym 3 688 kobiet);
- **przedstawiciele handlowi** – pozyskano 7 242 miejsca pracy, do rejestrów bezrobotnych napłynęło 1 389 osób (w tym 474 kobiety). Na koniec grudnia 2016 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 97 wolnych miejsc pracy oraz 1 046 osób bezrobotnych (w tym 418 kobiet);

- **tynkarze i pokrewni** - pozyskano 7 112 miejsc pracy, zarejestrowano 243 osoby (w tym 2 kobiety). Na koniec grudnia 2016 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 159 wolnych miejsc pracy, oraz 233 osoby bezrobotne (w tym 5 kobiet);
- **pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne** - pozyskano 5 820 miejsc pracy, a zarejestrowano 3 426 osób (w tym 2 892 kobiety). Na koniec grudnia 2016 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 241 miejsc pracy oraz 3 340 osób bezrobotnych (w tym 2 902 kobiety);
- **murarze i pokrewni** – napłynęło 5 387 miejsc pracy, zarejestrowano 2 819 bezrobotnych (w tym 2 kobiety). Na koniec grudnia 2016 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 180 miejsc pracy oraz 2 977 osób bezrobotnych (w tym 3 kobiety);
- **betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni** - pozyskano 5 254 miejsca pracy, a zarejestrowano 986 osób (w tym 6 kobiet). Na koniec grudnia 2016 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 147 wolnych miejsc pracy oraz 941 osób bezrobotnych (w tym 9 kobiet).

Największy niedobór wolnych miejsc pracy dotyczył następujących grup zawodów:

- **filozofowie, historycy i politolodzy** - zgłoszono zapotrzebowanie na 1 osobę, a do urzędów pracy napłynęło 839 bezrobotnych (na 1 miejsce pracy przypadało 839 bezrobotnych). Na koniec grudnia 2016 r. bez pracy pozostawały 488 osób, w tym 272 kobiety - nie było wolnych miejsc pracy;
- **specjaliści nauk o Ziemi** - pracodawcy zgłosili 1 wolne miejsce pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 165 osób (na 1 miejsce pracy przypadało 165 bezrobotnych). Na koniec grudnia 2016 r. bez pracy pozostawało 70 osób, w tym 36 kobiet (nie było wolnych miejsc pracy);
- **technicy leśnictwa** - pracodawcy zgłosili 1 wolne miejsce pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 91 osób (na 1 miejsce pracy przypadało 91 bezrobotnych). Na koniec grudnia 2016 r. bez pracy pozostawały 42 osoby, w tym 6 kobiet (brak wolnych miejsc pracy);
- **technicy rolnictwa i pokrewni** - pracodawcy zgłosili 16 wolnych miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 1 356 osób (na 1 miejsce pracy przypadało ponad 84 bezrobotnych). Na koniec grudnia 2016 r. bez pracy pozostawały 1 193 osoby, w tym 799 kobiet (brak wolnych miejsc pracy);
- **średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych** - pracodawcy zgłosili 77 miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 3 891 osób – na 1 miejsce pracy przypadało ponad 50 bezrobotnych. Sytuacja na koniec grudnia 2016 r.: 2 915 osób pozostawało bez pracy (w tym 2 419 kobiet), 1 wolne miejsce pracy;
- **archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych** - pracodawcy zgłosili 12 wolnych miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 599 osób – na 1 miejsce pracy przypadało ponad 49 bezrobotnych. Na koniec grudnia 2016 r. bez pracy pozostawały 283 osoby, w tym 194 kobiety i nie było wolnych miejsc pracy;

Pracodawcy nie zgłosili wolnych miejsc pracy dla osób **bez zawodu**. Do rejestru bezrobotnych napłynęło 51 256 osób, które nie posiadały zawodu. Na koniec grudnia 2016 r. bez pracy pozostawało 30 781 osób, w tym 15 177 kobiet.

9.4. Pośrednictwo w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES).

EURES jest siecią współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia oraz innych organizacji wspierającą mobilność pracowników na poziomie międzynarodowym i transgranicznym w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) - kraje UE oraz Norwegia, Islandia, Liechtenstein i Szwajcaria.

Najważniejszym elementem całego systemu jest strona internetowa <http://www.eures.europa.eu> zarządzana przez Komisję Europejską. Jest to najważniejszy portal UE dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący między innymi dostęp do ofert pracy zgłaszanych w urzędach pracy w krajach EOG. W przypadku zainteresowania zagranicznych pracodawców zatrudnieniem polskich pracowników, doradcy EURES z zagranicy zwracają się do doradców EURES w Polsce o pomoc przy przeprowadzeniu rekrutacji.

W 2016 r. w ramach współpracy do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie wpłynęło 2030 ofert od pracodawców zagranicznych obejmujących 11 045 miejsc pracy. Podobnie jak w roku ubiegłym większość ofert dotyczyła prac długoterminowych skierowanych do osób znających w stopniu dobrym lub komunikatywnym język angielski i niemiecki. Wśród zgłoszonych ofert pracy część dotyczyła pracy sezonowej. Dominowały oferty z Niemiec, Austrii, Czech, Norwegii, Holandii, Wielkiej Brytanii, Francji oraz Belgii. Były też oferty z takich krajów jak: Hiszpania, Szwecja, Finlandia, Estonia, Irlandia, Łotwa, Włochy, Węgry, Chorwacja. Przeważały propozycje pracy dla: elektryków, elektromechaników, pracowników budowlanych, spawaczy, kierowców ciężarówek, operatorów CNC, programistów, magazynierów, operatorów wózków widłowych, pracowników hotelowych, animatorów czasu wolnego, sprzątaczek, szefów kuchni, kucharzy, kelnerów, pracowników rolnych, monterów, pracowników technicznych, inżynierów, pracowników produkcyjnych, lekarzy specjalistów, pielęgniarek oraz osób do opieki i pracowników przy zbiorach.

W 2016 r. w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy zorganizowano 7 rekrutacji (4 w Warszawie i 3 w Radomiu). Uczestniczyło w nich ogółem 60 osób. Poszukiwani pracownicy to: pracownicy budowlani (niemiecka firma PIENING i holenderska agencja zatrudnienia Jobxion), pracownicy magazynu (Staff Line z Wielkiej Brytanii), pracownicy ogrodnicy, do pakowania i montażu profili aluminiowych (holenderska agencja zatrudnienia PRAN).

Doradcy i asystenci EURES skontaktowali się z 7 929 osobami, w tym z pracodawcami z krajów UE/EOG, pracodawcami z Polski, agencjami zatrudnienia, obywatelami krajów EOG oraz osobami poszukującymi zatrudnienia za granicą.

Ponadto w ramach współpracy z polskimi pracodawcami otrzymano 179 ofert pracy na terenie woj. mazowieckiego obejmujących 529 miejsc pracy skierowanych do obywateli państw UE/EOG. Oferty pracy nie wymagały znajomości języka polskiego. Wymagania dotyczyły m.in. znajomości języków obcych takich jak: fiński, norweski, duński, szwedzki, holenderski, francuski, włoski oraz jednocześnie znajomości języka angielskiego. Poszukiwani byli pracownicy głównie na takie stanowiska jak: tłumacz, asystent klienta, konsultant telefoniczny. Na zgłoszone oferty pracy otrzymano 271 podań kandydatów z krajów UE/EOG. Szacuje się, że w wyniku prowadzonych działań pracę podjęło około 105 osób.

Kadra EURES zorganizowała 35 spotkań pn. „EURES - Bezpieczny Wyjazd – Bezpieczny Powrót”, w których udział wzięło 606 osób poszukujących pracy za granicą (w tym studenci, absolwenci, uczniowie) oraz pracownicy powiatowych urzędów pracy. Spotkania odbyły się przy współpracy powiatowych urzędów pracy, uczelni wyższych (Akademickich Biur Karier) i szkół. Celem spotkań było informowanie zainteresowanych m.in. o tym jak szukać legalnej pracy za granicą, jak przygotować się do wyjazdu do pracy za granicą, co robić, gdy zagraniczny pracodawca nas oszuka - z kim się kontaktować w razie kłopotów.

W kwietniu 2016 r. w Warszawie oraz 4 Filiach WUP (w Radomiu, Płocku, Ciechanowie, Ostrołęce) odbyły się seminaria pt. „Usługi urzędów pracy i partnerów rynku pracy dla pracodawców”. Obok urzędów pracy i pracodawców w seminariach uczestniczyły instytucje rynku pracy i otoczenia biznesu, m.in. Biura Karier Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu

Przyrodniczo – Humanistycznego w Siedlcach, Bank Gospodarstwa Krajowego, Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Instrumentów Finansowych Programów UE, Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Państwowa Inspekcja Pracy, Radomskie Centrum Przedsiębiorczości, miejskie ośrodki pomocy społecznej. W seminariach udział wzięło ogółem 317 osób, w tym 178 pracodawców. Seminaria zorganizowano w ramach Europejskich Dni Pracodawcy odbywających się w dniach 4-15 kwietnia 2016 r. z inicjatywy sieci Europejskich Publicznych Służb Zatrudnienia krajów Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Celem przedsięwzięcia, po raz pierwszy zorganizowanego we wszystkich krajach UE/EOG, było m.in. wspieranie współpracy między pracodawcami i publicznymi służbami zatrudnienia poprzez m.in. podniesienie poziomu wiedzy pracodawców na temat usług oferowanych przez urzędy pracy i partnerów rynku pracy, kreowanie pozytywnego i profesjonalnego wizerunku służb zatrudnienia oraz pomoc pracodawcom w pozyskaniu pracowników.

9.5. Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy

Współorganizowano i uczestniczono w kilkunastu spotkaniach podczas targów pracy o zasięgu międzynarodowym, wojewódzkim i lokalnym, rozpowszechniając informacje dot. pośrednictwa pracy (m.in. na temat gdzie i jak szukać pracy). Były to m.in.: Targi Pracy i Przedsiębiorczości w Warszawie, X Akademickie Targi Pracy JOBBING w Warszawie, IX Targi Pracy na Targówku, XX Płockie Targi Pracy, XIII Siedleckie Targi Pracy, X Młodzieżowe Targi Edukacji i Pracy w Ostrołęce, IV Akademickie Targi Pracy w Ciechanowie, a także Targi Pracy w: Garwolinie, Grodzisku Mazowieckim, Pruszkowie, Mińsku Mazowieckim, Ożarowie Mazowieckim, Mławie, Białobrzegach, Pionkach, Szydłowcu i Radomiu.

9.6. Realizowanie zadań wynikających z Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (KSZS) państw członkowskich UE w zakresie świadczeń dla bezrobotnych

W ramach zrealizowanych zadań m.in.:

- rozpatrzono wnioski osób bezrobotnych o wydanie zaświadczeń potwierdzających czas-okres zatrudnienia i ubezpieczenia w Polsce (dokument U1). Ogółem wydano 347 zaświadczeń;
- wydano 933 decyzje orzekające o przyznaniu prawa do zasiłku w oparciu o zaświadczenia E 301/U1 potwierdzające okresy zatrudnienia w krajach UE/EOG;
- przyjęto do realizacji 401 dokumentów U2 dotyczących transferu świadczeń z tytułu bezrobocia z krajów UE/EOG do Polski;
- wydano 23 dokumenty U2 dotyczące transferu świadczeń z tytułu bezrobocia osobie poszukującej pracy w krajach UE/EOG.

10. Instrumenty rynku pracy

Wspierając podstawowe usługi rynku pracy - zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej, powiatowe urzędy pracy realizują także poprzez instrumenty rynku pracy finansowane zarówno z limitowanych jak i Nielimitowanych środków Funduszu Pracy.

Wiadomym jest, że część osób kontynuuje programy rozpoczęte w roku poprzednim zaś środki finansowe przyznane na kolejny rok kalendarzowy muszą także pokryć zobowiązania wynikające z wcześniej zawartych umów.

10.1. Prace interwencyjne³⁷

W 2016 r. w ramach prac interwencyjnych skierowano 5.605 bezrobotnych - o 1.989 osób, tj. o 55,0% więcej niż w 2015 r., w tym:

- 3.212 mieszkańców wsi, tj. 57,3% ogółu skierowanych,
- 3.201 kobiet, tj. 57,1% ogółu skierowanych,
- 2.180 długotrwale bezrobotnych, tj. 38,9% ogółu skierowanych,
- 2.081 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 37,1% ogółu skierowanych.

Z możliwości zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: wołomińskiego – 347 osób, ostrowskiego – 305 osób, przysuskiego – 282 osoby, wyszkowskiego – 261 osób oraz ciechanowskiego – 258 osób. W 2016 r. 5.138 osób podjęto pracę w trakcie lub po ukończeniu prac interwencyjnych.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) wyniosła 89,4% (w poprzednim roku 79,0%).

10.2. Roboty publiczne³⁸

W 2016 r. w ramach robót publicznych skierowano 3.949 bezrobotnych - o 255 osób, tj. o 6,9% więcej niż w 2015 r., w tym:

- 2.854 mieszkańców wsi, tj. 72,3% ogółu skierowanych,
- 1.996 kobiet, tj. 50,5% ogółu skierowanych,
- 1.915 długotrwale bezrobotnych, tj. 48,5% ogółu skierowanych,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 42,1% ogółu skierowanych,
- 757 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 19,2% ogółu skierowanych.

Z możliwości zatrudnienia w ramach robót publicznych najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: przysuskim – 328 osób, plockim – 327 osób, płońskim – 314 osób oraz szydłowieckim – 302 osoby. W 2016 r. 3.614 osób podjęto pracę w trakcie lub po robotach publicznych.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) wyniosła 84,7% (przed rokiem 77,0%).

10.3. Staże u pracodawcy³⁹

W 2016 r. w ramach staży finansowanych ze środków Funduszu Pracy skierowano 17.636 bezrobotnych o 2.086 osób, tj. o 10,6% mniej niż w 2015 r., w tym:

- 12.230 kobiet, tj. 69,3% ogółu skierowanych,
- 10.095 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 57,2% ogółu skierowanych,
- 10.016 mieszkańców wsi, tj. 56,8% ogółu skierowanych,
- 7.132 długotrwale bezrobotnych, tj. 40,4% ogółu skierowanych,
- 2.080 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 11,8% ogółu skierowanych.

Z możliwości odbycia stażu u pracodawcy najwięcej bezrobotnych skorzystało 1.064 osoby w m. st. Warszawa oraz w powiatach: plockim – 904 osoby, makowskim – 859 osób, gostyński –

³⁷ Monitoring organizacji prac interwencyjnych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 79 na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01.

³⁸ Monitoring organizacji robót publicznych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 80 na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01.

³⁹ Monitoring organizacji staży dla bezrobotnych - finansowanych ze środków FP w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 81 na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01.

789 osób oraz sierpeckim – 724 osoby. W 2016 r. 14.744 bezrobotnych podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu stażu.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) wyniosła 79,1% (w poprzednim roku 80,0%).

10.4. Prace społecznie użyteczne⁴⁰

Prace społecznie użyteczne realizowane w województwie od 2006 r., na podstawie porozumień zawieranych między starostą, a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Mogą być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

W 2016 r. w ramach programu skierowano 3.851 bezrobotnych, o 664 osoby, tj. o 14,7% mniej niż w 2015 roku, w tym:

- 3.416 długotrwale bezrobotnych, tj. 88,7% ogółu skierowanych,
- 2.388 kobiet, tj. 62,0% ogółu skierowanych,
- 2.149 mieszkańców wsi, tj. 55,8% ogółu skierowanych,
- 1.700 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 44,1% ogółu skierowanych,
- 1.375 bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. 35,7% ogółu skierowanych.

Z możliwości zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych - najwięcej osób skorzystało na terenie miasta: Radom – 281 osób i Płock – 251 osób oraz powiatu pułtuskiego – 788 osób.

W 2016 r. 666 osób podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu prac społecznie użytecznych. Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) – była najniższa ze wszystkich realizowanych programów i wyniosła 17,0% (w poprzednim roku 15,0%).

10.5. Dofinansowania dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej

W 2016 r. ze środków Funduszu Pracy - na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej wypłacono 5.204 dofinansowania dla osób bezrobotnych, o 488 osób, tj. 8,6% mniej niż w 2015 r., w tym:

- 2.439 mieszkańców wsi, tj. 46,9% ogółu wyłączonych,
- 2.046 kobiet, tj. 39,3% ogółu wyłączonych,
- 2.197 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 42,2% ogółu wyłączonych,
- 1.815 długotrwale bezrobotnych, tj. 34,9% ogółu wyłączonych.

Najwięcej jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej wypłacono w miastach: Warszawa – 458 dofinansowań i Radom – 275 dofinansowań oraz w powiatach: radomskim – 266 dofinansowań, wołomińskim – 237 dofinansowań, legionowskim – 226 dofinansowań, ciechanowskim – 225 dofinansowań oraz mińskim – 205 dofinansowań.

⁴⁰ Monitoring organizacji prac społecznie użytecznych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 82 na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPIPS-01.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) wyniosła 92,2% (w poprzednim roku 96,0%).

10.6. Refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy udzielane dla pracodawców⁴¹

W 2016 r. w ramach refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia z rejestru bezrobotnych wyłączono 1.736 osób – o 89 osób, tj. o 5,4% więcej niż w 2015 r., w tym:

- 942 mieszkańców wsi, tj. 54,3% ogółu wyłączonych,
- 777 bezrobotnych do 30 roku życia, tj. 44,8% ogółu wyłączonych,
- 725 kobiet, tj. 41,8% wyłączonych,
- 619 długotrwale bezrobotnych, tj. 35,7% ogółu wyłączonych.

Najwięcej refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy wypłacono w mieście Warszawa – 181 refundacji oraz w powiatach: ostrowskim – 125 refundacji i wołomińskim – 119 refundacji.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie do liczby osób kończących dany program) wyniosła 83,5% (w poprzednim roku 92,7%).

11. Wydatki i limity Funduszu Pracy⁴²

Zgodnie ze sprawozdawczością o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy (MPiPS-02) na realizację zadań określonych Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - w 2016 r. w województwie mazowieckim wydatkowano kwotę – 853.628,2 tys. zł (tj. o 1,9% mniej niż w roku poprzednim).

▼ Tabela 12. Struktura wydatków Funduszu Pracy

	2015 rok	Udział do ogółem (w %)	2016 rok	Udział do ogółem	Wzrost/spadek (kol.4-2)
Wydatki ogółem	869.797,5	100,0	853.628,2	100,0	- 16.169,3
w tym:					
zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami)	356.937,5	41,0	313.446,6	36,7	- 43.490,9
instrumenty rynku pracy nie objęte limitem, z tego:	12.834,7	1,5	11.975,5	1,4	- 859,2
– dodatki aktywizacyjne	11.299,7	1,3	10.709,3	1,3	- 590,4
– świadczenia integracyjne	1.535,0	0,2	1266,2	0,1	- 268,8
aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (limitowane)	475.645,2	54,7	502,267,7	58,8	26.622,5

⁴¹ Monitoring udzielonych refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla pracodawców w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 83 na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01.

⁴² Zestawienie dotyczące wydatków Funduszu Pracy na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy w województwie w podziale na zadania i powiaty przedstawiono w Załączniku Nr 84 na podstawie sprawozdania MPiPS-02.

wydatki pozostałe, w tym: rozwój systemu informatycznego, koszty pozostałe	24.380,1	2,8	25.938,4	3,1	1.558,3
---	----------	-----	----------	-----	---------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02.

12. Podział środków Funduszu Pracy.

Podstawowym źródłem finansowania działań w zakresie aktywizacji zawodowej jest Fundusz Pracy będący funduszem celowym. Ze środków Funduszu Pracy finansowane są aktywne i pasywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Ich wysokość dla poszczególnych województw wyliczana jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz.U. poz.1294). Podział środków Funduszu Pracy na finansowanie przez samorządy powiatowe województwa mazowieckiego programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań dokonywany jest natomiast w oparciu o kryteria określone przez Sejmik Województwa Mazowieckiego (uchwała nr 121/15 z 23 listopada 2015 r. z późn. zm.)⁴³.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (czyli dysponent środków Funduszu Pracy) ustalił łączną kwotę środków (limit) na zadania realizowane przez samorządy powiatowe województwa mazowieckiego, jakie mogą być wydatkowane w 2016 roku, na **424 140,9 tys. zł**, w tym:

- 1) na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (§2 ust.1. pkt.1 rozporządzenia RM) – **396 650,8 tys. zł**.
- 2) na realizację innych fakultatywnych zadań realizowanych (§ 2 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia) – **27 490,1 tys. zł**.

W ramach powyższych limitów zostały ustalone kwoty środków na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego:

- a) Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2014-2020 – **54 886,6 tys. zł**,
- b) Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 – **100 017,4 tys. zł**.

W 2016 r. w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej mazowieckim samorządom przyznano dodatkowo środki z rezerwy Funduszu Pracy w kwocie **25 020,7 tys. zł** na finansowanie w 2016 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej⁴⁴. Dzięki pozyskanym środkom w powiatowych i miejskich urzędach pracy Mazowsza realizowane były działania:

- dla osób bezrobotnych do 30 roku życia (programy na kwotę **282,0 tys. zł**),
- dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (programy na kwotę **1 301,9 tys. zł**),
- dla osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 30-50 lat (programy na kwotę **1 481,0 tys. zł**),
- dla osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy (programy na kwotę **16 982,6 tys. zł**),
- dla osób bezrobotnych, które tworzą lub przystępują do już istniejących spółdzielni socjalnych (programy na kwotę **215,0 tys. zł**),
- roboty publiczne w regionach wysokiego bezrobocia (programy na kwotę **3 424,2 tys. zł**),
- programy specjalne (**1 334,0 tys. zł**).

⁴³ Szczegółowe informacje o podziale środków Funduszu Pracy zawiera załącznik nr 85.

⁴⁴ Szczegółowe informacje o środkach z rezerwy Funduszu Pracy zawiera załącznik nr 86.

13. Oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy krótkoterminowej⁴⁵

W 2016 r. zarejestrowano **369 463 oświadczenia** o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, tj. o **16,9% więcej** (53 355 oświadczeń) niż w poprzednim roku, w tym:

- 350 186 oświadczeń dla obywateli **Ukrainy**, tj. 94,8% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- 8 754 oświadczenia dla obywateli **Białorusi**, tj. 2,4% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- 8 674 oświadczenia dla obywateli **Moldawii**, tj. 2,3% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- 944 oświadczenia dla obywateli **Rosji**, tj. 0,3% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- 468 oświadczeń dla obywateli **Armenii**, tj. 0,1% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- 437 oświadczeń dla obywateli **Gruzji**, tj. 0,1% ogółu zarejestrowanych oświadczeń.

W 2016 r. na Mazowszu najwięcej oświadczeń zgłoszono na zatrudnienie:

- **mężczyzn** – 222 103 oświadczenia, tj. 60,1% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- **osób w wieku 26-40 lat** – 163 635 oświadczeń, tj. 44,3% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- **na okres 3 do 6 miesięcy** – 331 243 oświadczenia, tj. 89,7% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- **na umowę o dzieło** – 205 036 oświadczeń, tj. 55,5% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- **przy pracach prostych** – 272 397 oświadczeń, tj. 73,7% ogółu zarejestrowanych oświadczeń;
- **w rolnictwie** – 195 639 oświadczeń, tj. 53,0% ogółu zarejestrowanych oświadczeń.

Najwięcej oświadczeń zgłoszono na terenie powiatów: **grójeckiego** – 74 639 oświadczeń, tj. 20,2% ogółu zarejestrowanych oświadczeń, **płońskiego** – 71 808 oświadczeń, tj. 19,4% ogółu zarejestrowanych oświadczeń i **piaseczyńskiego** – 39 831 oświadczeń, tj. 10,8% ogółu zarejestrowanych oświadczeń oraz w **m. st. Warszawa** – 41 852 oświadczenia tj. 11,3% ogółu zarejestrowanych oświadczeń.

14. Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy w 2016 r.

Od 1 stycznia 2012 r. zadania w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy realizowane w oparciu o środki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wykonuje marszałek województwa mazowieckiego przy pomocy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie.

Zadaniem statutowym WUP w Warszawie realizowanym przez Wydział Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych są zadania wynikające z ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz wynikające z innych ustaw w przypadku ich finansowania ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

⁴⁵ Tabelaaryczne zestawienie dotyczące monitoringu oświadczeń składanych przez pracodawców o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom przedstawiono w Załączniku Nr 87 i 88.

Do podstawowych zadań w zakresie realizacji zadania statutowego należy:

- wypłacanie świadczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy,
- dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń,
- udzielanie bezzwrotnej pomocy przedsiębiorcom na ochronę miejsc pracy,
- udzielanie nieoprocentowanej pożyczki dla przedsiębiorców w przypadku wystąpienia powodzi.

Wnioski indywidualne o wypłatę świadczeń z FGŚP z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych jak i wykazy zbiorcze/uzupełniające są składane, w warunkach niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu i na zasadach o których mowa w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2014, poz. 272 z późn. zm.) do właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy wojewódzkiego urzędu pracy.

W oparciu o art. 12a i 14a ustawy ze środków FGŚP, dla pracowników, realizowane są również, wypłaty zaliczki na poczet niewypłaconych wynagrodzeń za pracę.

Na mocy szczególnych przepisów tj. ustawy z dnia 6 maja 2010 r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 674), dokonujemy również wypłaty świadczeń, do których uprawnienie powstało w okresie od 01.04.1999 r. do 30 września 2006 r.

Przedsiębiorca może również ubiegać się o nieoprocentowaną pożyczkę ze środków Funduszu, w sytuacji braku środków na wypłatę wynagrodzeń za pracę, w okolicznościach o których mowa w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2011 r. Nr 234, poz. 1385 z późn.zm.).

Przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu powoduje z mocy prawa przejście na marszałka województwa działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec pracodawcy, likwidatora lub innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy lub roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń. W oparciu o art. 23 Ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy dysponent może: określić warunki zwrotu należności, w szczególności rozłożyć na raty, odroczyć termin spłaty należności lub odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności, umorzyć w całości lub w części należności.

Z dniem 1 lutego 2015 r. weszły w życie nowe rozwiązania związane z ochroną miejsc pracy w związku z ustawą z dnia 19 grudnia 2014 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. z 2015 r., poz. 150). Przyjęte rozwiązania mają chronić miejsca pracy w okresie wprowadzonego przez przedsiębiorcę przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy pracownikom z przyczyn niedotyczących pracowników. Przedsiębiorca może wystąpić z wnioskiem o przyznanie świadczeń związanych z ochroną miejsc pracy do dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy działającego z upoważnienia marszałka województwa.

Ustawa jest adresowana do przedsiębiorców, których przeważający rodzaj prowadzonej działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności wskazuje na jej udział w handlu, przetwórstwie, transporcie, uprawach rolnych lub chowie i hodowli zwierząt, a także w wynikających z nich usługach, na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych i których produkt działalności doznał ograniczeń ilościowych lub wartościowych w obrocie handlowym na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych w następstwie wystąpienia czasowych ograniczeń, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, wwozu towarów na terytoria innych krajów (m.in. na skutek rosyjskiego embarga).

Przedsiębiorcy mogą skorzystać z instytucji przestoju ekonomicznego lub obniżyć pracownikom wymiar czasu pracy. Ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przedsiębiorca otrzyma wówczas:

1. świadczenia na częściowe zaspokojenie wynagrodzenia pracownika za czas przestoju ekonomicznego do wysokości 100% zasiłku, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia wraz z pochodnymi, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracownika;
2. świadczenia na częściowe zrekompensowanie wynagrodzenia z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy do wysokości 100% zasiłku, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia wraz z pochodnymi, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracownika;
3. środki na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy od przyznanych świadczeń;
4. środki na dofinansowanie kosztów szkoleń pracowników organizowanych przez pracodawców (chodzi o to, żeby przedsiębiorcy inwestowali w podnoszenie kwalifikacji pracowników w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy)– o ten rodzaj pomocy przedsiębiorcy mogą składać wnioski do właściwych, ze względu na siedzibę firmy, starostów (w przypadku miast na prawach powiatów do prezydentów miast).

Bezwrotna pomoc dla przedsiębiorców na ochronę miejsc pracy stanowi pomoc udzieloną na zasadach pomocy de minimis.

14.1. Wypłaty zrealizowane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy

W województwie mazowieckim od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wypłacono ze środków FGŚP 12 752 świadczenia. Określono uprawnienia do wypłaty w stosunku do 5 113 pracowników. Zaspokojono roszczenia pracownicze w stosunku do 187 niewypłacalnych pracodawców, na ogólną kwotę 31 800 465,75 zł. Większość firm niewypłacalnych, których pracownicy skorzystali z FGŚP, to firmy których siedziba mieściła się w Warszawie. Stanowiły ponad 68 % ogółu tych firm.

Do 31 grudnia 2016 r. ze świadczeń wypłaconych ze środków FGŚP w związku z niewypłacalnością pracodawcy skorzystało 88 pracodawców zatrudniających do 20 osób, 80 zatrudniających od 21 do 100 pracowników oraz 19 pracodawców zatrudniających powyżej 100 osób.

Główne świadczenia wypłacane ze środków FGŚP to wynagrodzenia za pracę za okres 3 miesięcy, odprawy z przyczyn ekonomicznych pracodawcy, odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia, ekwiwalenty za urlop wypoczynkowy należny za rok kalendarzowy w którym ustał stosunek pracy oraz składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawców.

Odmówiono wypłaty wnioskowanych świadczeń ze środków FGŚP dla 184 osób. Z uwagi na braki formalne lub brak podstaw prawnych do rozpatrzenia sprawy, pozostawiono bez rozpoznania 68 wniosków i 2 wykazy.

▼ Tabela 13. Realizacja wypłat w związku z niewypłacalnością pracodawcy, od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., w podziale na powiaty.

Powiat	Ilość firm
białobrzeski	1
garwoliński	1
gostyniński	2
grodziski	3
grójecki	1
mławski	1
nowodworski	1
ostrołęcki	1
otwocki	2
piaseczyński	7
Płock	8
płocki	3
pruszkowski	2
przasnyski	1
pułtuski	1
Radom	6
radomski	2
Siedlce	3
sochaczewski	2
Warszawa	128
warszawski	4
wołomiński	5
zwoleński	1
żyrardowski	1

Źródło: opracowano na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

▼ Tabela 14. Liczba firm na Mazowszu, wg PKD, których pracownicy od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. otrzymali świadczenia pracownicze ze środków FGŚP.

Sekcja PKD	Ilość firm
A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0
B – Górnictwo i wydobywanie	3
C - Przetwórstwo przemysłowe	38
E - Dostawa wody gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
F – Budownictwo	24
G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	48
H - Transport i gospodarka magazynowa	9
I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6
J – Informacja i komunikacja	7
K- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8
L- Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2
M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15
N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	14

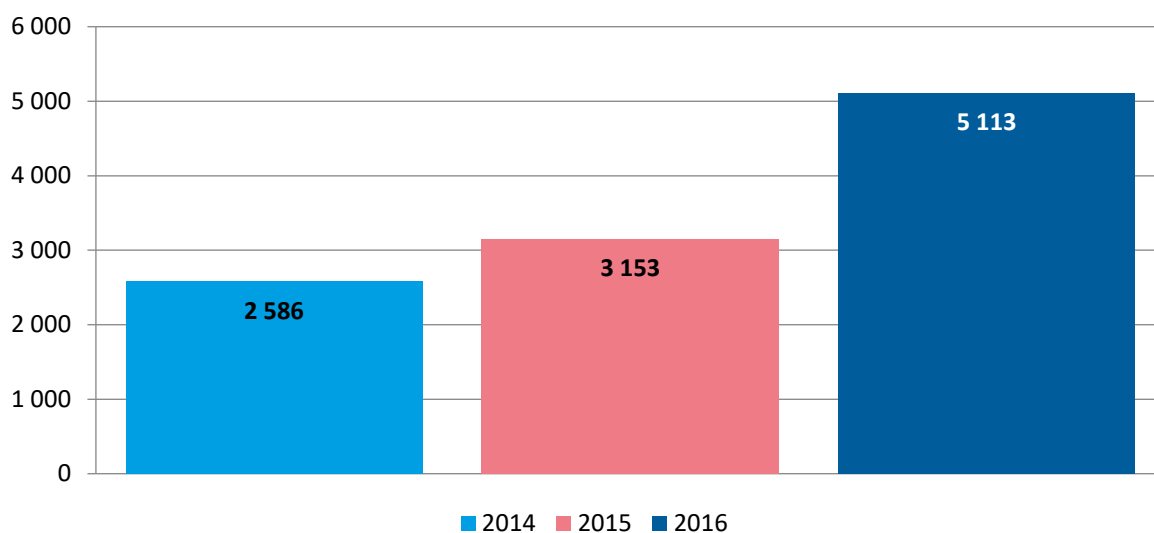
Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4
R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1
S - Pozostała działalność usługowa	6

Źródło: Opracowane na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

Na Mazowszu zdecydowaną grupę niewypłacalnych pracodawców, których pracownikom zaspokojono roszczenia pracownicze z FGŚP, stanowiły firmy, które prowadziły działalność gospodarczą w zakresie handlu hurtowego, przetwórstwa przemysłowego i budownictwa. Odpowiednio stanowiły one w ogólnej liczbie przedsiębiorców 25,66 %, 20,32 % oraz 12,83%.

W porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost liczby osób objętych wypłatą świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy o 63% natomiast w stosunku do roku 2014 o 98% co obrazuje poniższy wykres nr 1.

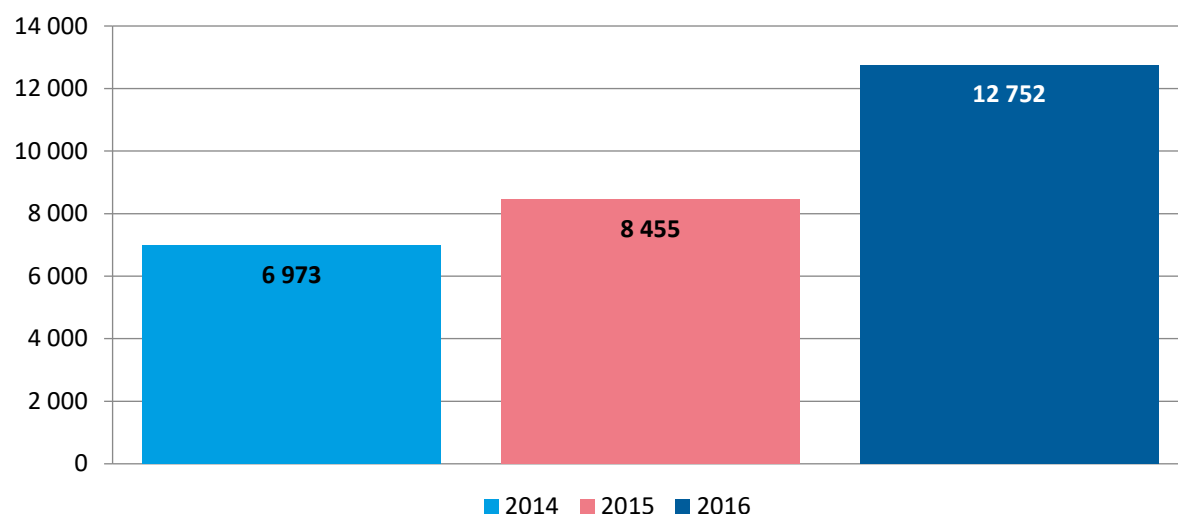
▼ **Wykres 22. Liczba osób objętych wypłatą świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy w latach 2014-2016**

Źródło: Opracowano na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

W związku z niewypłacalnością pracodawców liczba wypłaconych świadczeń w wysokości 12 752 stanowi 50 % wzrostu w stosunku do roku ubiegłego i 83 % w stosunku do roku 2014 r., co obrazuje poniższy wykres.

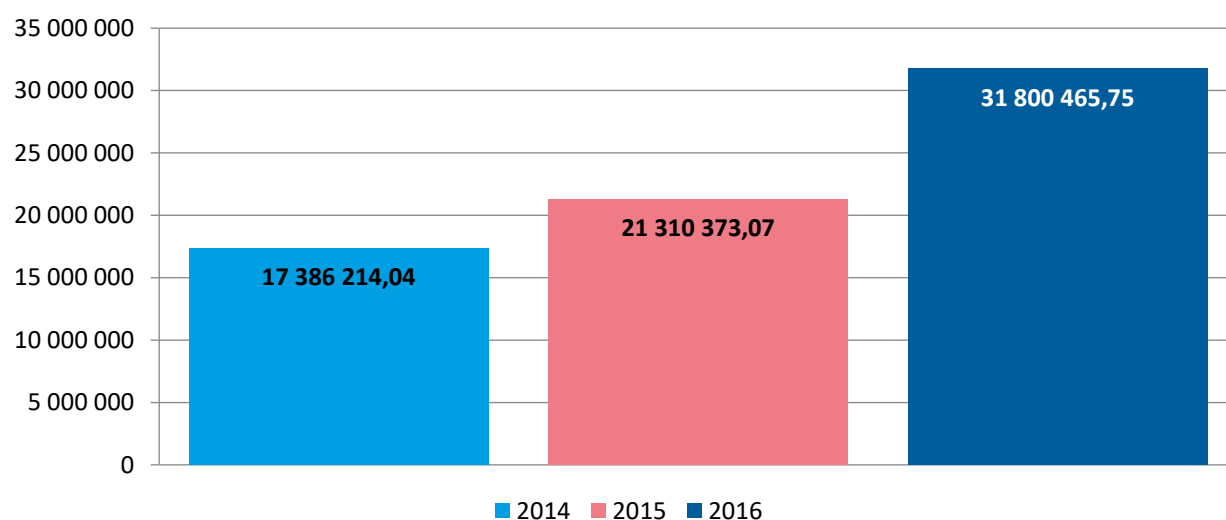
▼ Wykres 23. Liczba wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy w latach 2014-2016

Źródło: Opracowano na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

W związku z niewypłacalnością pracodawcy ze środków FGŚP dokonano wypłaty 31 800 465,75 zł, co stanowi prawie 50 % wykonania roku ubiegłego i prawie 83% roku 2014, co obrazuje wykres.

▼ Wykres 24. Kwota wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy w latach 2014-2016

Źródło: Opracowano na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

14.2. Realizacja zadań związanych z ochroną miejsc pracy

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. z 2015 r., poz. 150) podjęto szereg działań promocyjnych mających na celu przybliżenie przedsiębiorcom form pomocy wynikających z ww. ustawy. W 2016 roku obsługiwano przedsiębiorców, którzy zawarli umowy do końca 2015 r. a ich zobowiązania finansowe przeszły na 2016 rok. Monitorowano również realizację warunków wynikających z zawartych umów już po okresie pobierania świadczeń przez przedsiębiorców.

Ponadto w 2016 roku zostało złożonych 6 wniosków przedsiębiorców o przyznanie bezzwrotnej pomocy na dofinansowanie do wynagrodzeń w związku z przestojem ekonomicznym oraz obniżeniem wymiaru czasu pracy, które obejmują świadczenia dla 116 pracowników. O pomoc publiczną wystąpiło 3 małych przedsiębiorców, 2 średnich i jeden duży. W okresie sprawozdawczym Dyrektor WUP w Warszawie zawarł 6 umów z przedsiębiorcami na łączną kwotę **493 959,96 zł.** W województwie mazowieckim do 31.12.2016 r. wypłacono ze środków FGŚP na ochronę miejsc pracy kwotę **390 431,80 zł.** na rzecz 167 osób. W stosunku do 5 przedsiębiorców finansowanie świadczeń wynikające z zawartych umów przeszło na 2017 r.

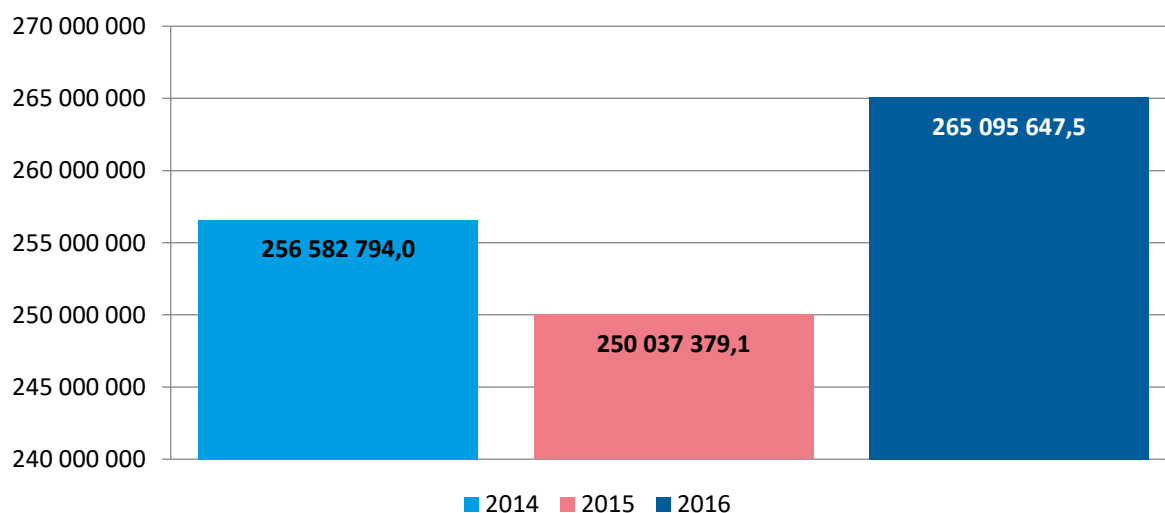
14.3. Dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń

Czynności windykacyjnych dokonuje się w stosunku do należności powstałych w wyniku wypłat świadczeń dokonanych za pracodawców niewypłacalnych w rozumieniu ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2016 r. poz. 1256). Ciężar zaspokajania należności pracowniczych przejął w takiej sytuacji Fundusz niezależnie od tego, czy będzie w stanie jakkolwiek część z wypłaconych środków odzyskać. Według stanu na 31 grudnia 2016 r. kwota odzyskanych należności wyniosła **4 693 094,83 zł** (w tym 4 237 236,29 zł należność główna i 455 858,64 zł odsetki). Plan windykacyjny na rok 2016 stanowi kwotę **5.000.000,00 zł.**

Ponadto od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. skierowano do MRPIPS 19 wniosków o rozłożenie na raty oraz 60 wniosków o umorzenie należności na łączną kwotę 17 625 872,45 zł. Decyzją MRPIPS dokonano umorzeń w stosunku do 58 dłużników na łączną kwotę 18 852 463,58 zł.

W 2016 roku porównaniu do lat 2014 i 2015 nastąpił wzrost należności wypłacanych przez Fundusz, co spowodowane było zwiększoną liczbą osób objętych wypłatą świadczeń.

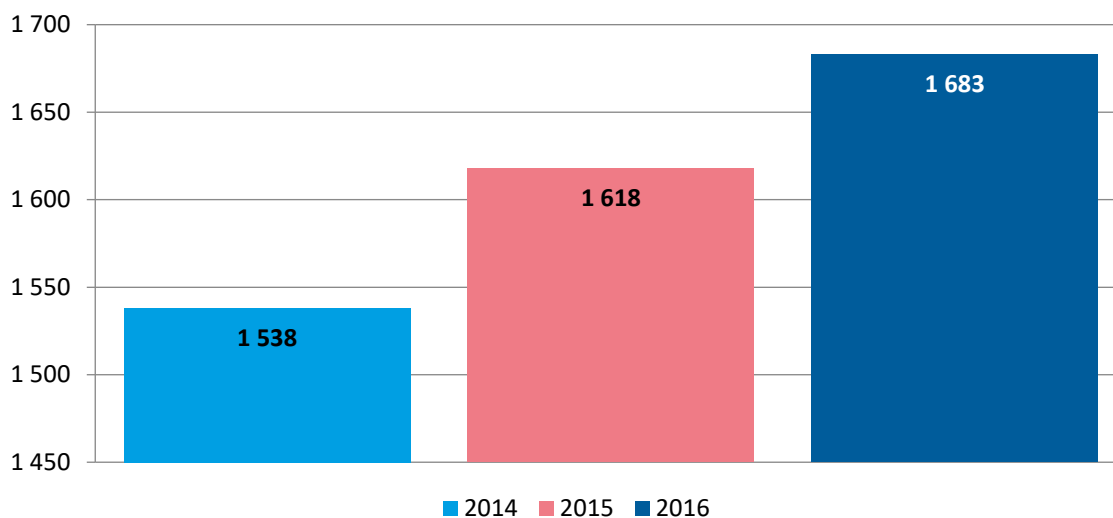
▼ Wykres 25. Należności w okresie porównawczym w latach 2014-2016

Źródło: Opracowano na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

W związku z dużą ilością wypłat świadczeń pracowniczych, liczba dłużników FGŚP stale rośnie. W latach 2014 -2016 liczby te wynosiły: 2014r. – 1538, 2015r. – 1618, 2016r. – 1683. Wzrost ilości dłużników w okresie porównawczym od 01.01.2014 r. do 31.12.2016 r. ilustruje poniższy wykres.

▼ Wykres 26. Liczba dłużników w okresie porównawczym w latach 2014-2016

Źródło: Opracowano na podstawie danych pozyskanych z rejestru prowadzonego przez WUP w Warszawie

15. Podsumowanie – rynek pracy w woj. mazowieckim w 2016 roku.

Na koniec grudnia 2016 r. w Warszawie:

- funkcjonuje 53,2% ogółu podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w województwie mazowieckim;
- 44,8% osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą;
- istnieje 80,6% spółek z udziałem kapitału zagranicznego;
- zarejestrowanych jest 17,6% ogółu bezrobotnych na Mazowszu.

Na koniec grudnia 2016 r. na Mazowszu:

- nastąpił spadek bezrobocia o 12,8% w stosunku do roku poprzedniego (w 2015 r. spadek o 13,3%, w 2014 r. spadek o 11,8%, w 2013 r. wzrost o 4,1%, w 2012 r. wzrost o 10,2%, w 2011 r. wzrost o 3,5%, w 2010 r. wzrost o 6,2%);
- była jedna z najniższych w kraju stopa bezrobocia **7,2%** (za województwem wielkopolskim – 5,0%, śląskim – 6,6% i małopolskim – 6,7%), przy średniej dla kraju **8,3%**;
- odnotowano spadek stopy bezrobocia w skali roku o 1,1 punktu procentowego (w 2015 r. spadek o 1,4 punktu procentowego, w 2014 r. spadek o 1,2 punktu procentowego, w 2013 r. wzrost o 0,2 punktu procentowego, w 2012 r. wzrost o 0,9 punktu procentowego, w 2011 r. wzrost o 0,2 punktu procentowego, w 2010 r. wzrost o 0,4 punktu procentowego);
- natężenie bezrobocia kształtowało się następująco – **od 2,8%** w m.st. Warszawa **do 28,8%** w powiecie szydłowieckim, przy czym stopa bezrobocia przewyższającą średnią dla Polski wystąpiła w 29 powiatach województwa, z czego w 12 powiatach osiągnęła wartość powyżej 14,0%;
- największą liczbą osób bezrobotnych wyróżniały się miasta: Warszawa (33 212 osób), Radom (14 708 osób) oraz powiaty: radomski (11 919 osób) i wołomiński (8 860 osób);
- najmniejsza liczba osób bezrobotnych wystąpiła w powiatach: łosickim (1 308 osób), białobrzeskim (1 419 osób) oraz grodziskim (1 473 osoby);
- wśród ogółu osób bezrobotnych dominowały następujące grupy: bez prawa do zasiłku - 163 173

osoby (86,4% ogółu bezrobotnych), poprzednio pracujący – 158 170 osób (83,7%), długotrwale bezrobotni – 111 298 osób (58,9%), zamieszkali w mieście – 104 549 osób (55,3%), posiadający wykształcenie poniżej średniego – 97 489 osób (51,6%), mężczyźni – 95 107 osób (50,3%);

- nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON o 2,9%;
- nastąpił wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw o 2,9%. Największy procentowy wzrost - w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,2%),
- była najwyższa w Polsce liczba zarejestrowanych bezrobotnych – 188 910 osób – przy spadku liczby bezrobotnych w stosunku do końca 2015 r. o 27 617 osób, czyli o 12,8% (w kraju spadek o 14,6%).

W odniesieniu do 2015 r. wystąpił:

Spadek liczby bezrobotnych:

- w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 24,3% (o 2 054 osoby),
- do 25 roku życia o 23,5% (o 7 122 osoby),
- dotychczas niepracujących o 20,5% (o 7 934 osoby),
- bez doświadczenia zawodowego o 18,0% (o 9 479 osób),
- zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 15,1% (o 1 894 osoby),
- mężczyzn o 15,0% (o 16 736 osób),
- bez kwalifikacji zawodowych o 13,9% (o 10 070 osób),
- bez wykształcenia średniego o 13,5% (o 15 166 osób),
- z prawem do zasiłku o 12,8% (o 3 781 osób),
- bez prawa do zasiłku o 12,7% (o 23 836 osób),
- długotrwale bezrobotnych o 12,5% (o 15 916 osób),
- zamieszkałych na wsi o 11,6% (o 11 119 osób),
- niepełnosprawnych o 11,6% (o 1 107 osób),
- poprzednio pracujących o 11,1% (o 19 683 osoby),
- kobiet o 10,4% (o 10 881 osób),
- powyżej 50 roku życia o 10,3% (o 6 417 osób),
- cudzoziemców o 4,5% (o 49 osób),
- kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka o 0,2% (o 47 osób).

Spadek udziału bezrobotnych:

- do 25 roku życia o 1,7 punktu procentowego, do 12,3% ogółu bezrobotnych,
- dotychczas nie pracujących o 1,6 punktu procentowego, do 16,3% ogółu bezrobotnych,
- bez doświadczenia zawodowego o 1,5 punktu procentowego, do 22,9% ogółu bezrobotnych,
- mężczyzn o 1,4 punktu procentowego, do 50,3% ogółu bezrobotnych,
- osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 0,5 punktu procentowego, do 3,4% ogółu bezrobotnych,
- bez kwalifikacji zawodowych o 0,4 punktu procentowego, do 33,1% ogółu bezrobotnych,
- bez wykształcenia średniego o 0,4 punktu procentowego do 51,6% ogółu bezrobotnych,
- zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 0,2 punktu procentowego, do 5,6% ogółu bezrobotnych.

Wzrost udziału bezrobotnych dotyczył następujących grup:

- kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka o 1,6 punktu procentowego,

do 12,8% ogółu bezrobotnych,

- poprzednio pracujących o 1,6 punktu procentowego, do 83,7% ogółu bezrobotnych,
- kobiet o 1,4 punktu procentowego, do 49,7% ogółu bezrobotnych,
- osób powyżej 50 roku życia o 0,8 punktu procentowego, do 29,5% ogółu bezrobotnych,
- zamieszkałych na wsi o 0,6 punktu procentowego, do 44,7% ogółu bezrobotnych,
- długotrwale bezrobotnych o 0,1 punktu procentowego, do 58,9% ogółu bezrobotnych,
- niepełnosprawnych o 0,1 punktu procentowego, do 4,5% ogółu bezrobotnych,
- cudzoziemców o 0,1 punktu procentowego, do 0,6% ogółu bezrobotnych.

Wzrost o **30,6% liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** zgłaszanych do urzędów pracy. W województwie pozyskano ogółem 206 703 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej (wg MPiPS-01), z tego 161 214 miejsc pracy niesubsydiowanej oraz 45 489 miejsc pracy subsydiowanej.

16. Wykaz tabel

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej w województwie mazowieckim w latach 2009 – 2016

Tabela 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Tabela 3. Liczba bezrobotnych według wieku w województwie mazowieckim w latach 2014 – 2016

Tabela 4. Liczba bezrobotnych według wykształcenia w województwie mazowieckim w lata 2014
2016

Tabela 5. Liczba bezrobotnych według stażu pracy w województwie mazowieckim w lata 2014 – 2016

Tabela 6. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie mazowieckim
w lata 2014 – 2016

Tabela 7. Bezrobotni według wielkich grup zawodów

Tabela 8. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie
bezrobotnych poprzednio pracujących według wielkich grup zawodów

Tabela 9. Wzrost/spadek bezrobotnych według sekcji PKD

Tabela 10. Liczba pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

Tabela 11. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według elementarnych grup
zawodów

Tabela 12 Struktura wydatków Funduszu Pracy

Tabela 13. Realizacja wypłat od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 w związku z niewypłacalnością
pracodawcy w podziale na powiaty

Tabela 14. Liczba firm na Mazowszu, wg. PKD, których pracownicy od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia
2016 r. otrzymali świadczenia pracownicze ze środków FGŚP

17. Wykaz wykresów

Wykres 1. Udział podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD- grudzień 2016 r.

Wykres 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w zakładach zatrudniających powyżej 9 osób(w tys.) w latach 2015 – 2016

Wykres 3. Bezrobotni i stopa bezrobocia w latach 2013 - 2016

Wykres 4. Napływ i odpływ bezrobotnych oraz podjęcia pracy w latach 2015 - 2016

Wykres 5. Liczba bezrobotnych kobiet w województwie mazowieckim w latach 2015 - 2016

Wykres 6. Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie mazowieckim w latach 2015 - 2016

Wykres 7. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku w województwie mazowieckim w lata 2013 – 2016

Wykres 8. Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w województwie mazowieckim w lata 2015 - 2016

Wykres 9. Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie mazowieckim w lata 2014 – 2015

Wykres 10. Liczba bezrobotnych według wieku w województwie mazowieckim - grudzień 2016 r.

Wykres 11. Liczba bezrobotnych według wykształcenia w województwie mazowieckim - grudzień 2016 r.

Wykres 12. Liczba bezrobotnych według stażu pracy w województwie mazowieckim - grudzień 2016 r.

Wykres 13. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie mazowieckim - grudzień 2016 r.

Wykres 14. Osoby bezrobotne według wielkich grup zawodów w województwie mazowieckim – grudzień 2016 r.

Wykres 15. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wielkich grup zawodu w województwie mazowieckim - grudzień 2016 r.

Wykres 16. Bezrobotni według sekcji PKD w województwie mazowieckim - grudzień 2016 r.

Wykres 17. Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według PKD w województwie mazowieckim - grudzień 2016 r.

Wykres 18. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie mazowieckim grudzień 2016 r.

Wykres 19. Liczba pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w województwie mazowieckim w latach 2012 – 2016

Wykres 20. Napływ wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów w województwie mazowieckim w latach 2015 – 2016

Wykres 21. Napływ wolnych miejsc pracy oraz bezrobotnych według wielkich grup zawodów w województwie mazowieckim w 2016 r.

Wykres 22. Liczba osób objętych wypłatą świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy w latach 2014-2016

Wykres 23. Liczba wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy w latach 2014-2016

Wykres 24. Kwota wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy w latach 2014-2016

Wykres 25. Należności w okresie porównawczym w latach 2014-2016

Wykres 26. Ilość dłużników w okresie porównawczym w latach 2014-2016

18. Aneks statystyczny

18.1. Spis załączników według obszarów

Załącznik Nr 1 Podmioty gospodarcze;
Załącznik Nr 2 Wybrane grupy podmiotów gospodarczych w grudniu 2016 roku;
Załącznik Nr 3 Zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą;
Załącznik Nr 4 Bezrobotni ogółem;
Załącznik Nr 5 Bezrobotni poprzednio pracujący;
Załącznik Nr 6 Bezrobotni dotychczas niepracujący;
Załącznik Nr 7 Stopa bezrobocia w województwie mazowieckim;
Załącznik Nr 8 Napływ do bezrobocia;
Załącznik Nr 9 Napływ bezrobotnych poprzednio pracujących;
Załącznik Nr 10 Napływ bezrobotnych dotychczas nie pracujących;
Załącznik Nr 11 Odpływ z bezrobocia;
Załącznik Nr 12 Odpływ z bezrobocia z powodu podjęcia pracy;
Załącznik Nr 13 Odpływ z bezrobocia z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy;
Załącznik Nr 14 Udział podjęć pracy i niepotwierdzenia gotowości do pracy w odpływie z bezrobocia w 2016 roku;
Załącznik Nr 15 Bezrobotne kobiety;
Załącznik Nr 16 Udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem;
Załącznik Nr 17 Napływ bezrobotnych kobiet;
Załącznik Nr 18 Odpływ bezrobotnych kobiet;
Załącznik Nr 19 Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety;
Załącznik Nr 20 Udział podjęć pracy i niepotwierdzenia gotowości do pracy przez bezrobotne kobiety w odpływie z bezrobocia;
Załącznik Nr 21 Bezrobotne kobiety według wieku w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 22 Bezrobotne kobiety według wykształcenia w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 23 Bezrobotne kobiety według stażu pracy w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 24 Bezrobotne kobiety według czasu pozostawania bez pracy w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 25 Długotrwale bezrobotne kobiety według wieku w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 26 Długotrwale bezrobotne kobiety według wykształcenia w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 27 Długotrwale bezrobotne kobiety według stażu pracy w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 28 Bezrobotni zamieszkali na wsi;
Załącznik Nr 29 Udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w liczbie bezrobotnych ogółem;
Załącznik Nr 30 Napływ bezrobotnych zamieszkałych na wsi;
Załącznik Nr 31 Podjęcia pracy przez bezrobotnych zamieszkałych na wsi;
Załącznik Nr 32 Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 33 Bezrobotni zamieszkali na wsi według wykształcenia w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 34 Bezrobotni zamieszkali na wsi według stażu pracy w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 35 Bezrobotni zamieszkali na wsi według czasu pozostawania bez pracy w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 36 Długotrwale bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 37 Długotrwale bezrobotni zamieszkali na wsi według wykształcenia w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 38 Długotrwale bezrobotni zamieszkali na wsi według stażu pracy w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 39 Bezrobotni zamieszkali na wsi będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w grudniu 2016 r.;

Załącznik Nr 40 Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku;

Załącznik Nr 41 Udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w liczbie bezrobotnych ogółem;

Załącznik Nr 42 Napływ bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku;

Załącznik Nr 43 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy;

Załącznik Nr 44 Udział bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w liczbie bezrobotnych ogółem;

Załącznik Nr 45 Napływ bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy;

Załącznik Nr 46 Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki;

Załącznik Nr 47 Udział bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w liczbie bezrobotnych ogółem;

Załącznik Nr 48 Napływ bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki ;

Załącznik Nr 49 Podjęcia pracy przez bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki;

Załącznik Nr 50 Bezrobotni cudzoziemcy;

Załącznik Nr 51 Napływ bezrobotnych cudzoziemców;

Załącznik Nr 52 Podjęcia pracy przez bezrobotnych cudzoziemców;

Załącznik Nr 53 Bezrobotni według wieku w województwie mazowieckim grudniu 2016 r.;

Załącznik Nr 54 Bezrobotni według wykształcenia w województwie mazowieckim w grudniu 2016 r.;

Załącznik Nr 55 Bezrobotni według stażu pracy w województwie mazowieckim w grudniu 2016 r.;

Załącznik Nr 56 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w grudniu 2016 r.;

Załącznik Nr 57 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w 2016 r.;

Załącznik Nr 58 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według elementarnych grup zawodów w 2016 r.;

Załącznik Nr 59 Bezrobotni według zawodów i specjalności w 2016 roku, (ranking według liczby bezrobotnych na koniec grudnia 2016 r. - powyżej 100 osób);

Załącznik Nr 60 Bezrobotni według sekcji gospodarki narodowej;

Załącznik Nr 61 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy w grudniu 2016 r.;

Załącznik Nr 62 Napływ bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2016 r.;

Załącznik Nr 63 Odptyw wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2016 roku;

Załącznik Nr 64 Podjęcia pracy przez wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2016 r.;

Załącznik Nr 65 Bezrobotni niepełnosprawni w grudniu 2016 r. (wg MPiPS-07);

Załącznik Nr 66 Bezrobotni niepełnosprawni według miejsca zamieszkania, płci i stopnia niepełnosprawności w grudniu 2016 r. (wg MPiPS-07);

Załącznik Nr 67 Napływ bezrobotnych niepełnosprawnych w 2016 r. (wg MPiPS-07);

Załącznik Nr 68 Odptyw bezrobotnych niepełnosprawnych w 2016 r. (wg MPiPS-07);

Załącznik Nr 69 Bezrobotne, niepełnosprawne kobiety w grudniu 2016 r. (wg MPiPS-07);

Załącznik Nr 70 Bezrobotne, niepełnosprawne kobiety według wieku w grudniu 2016 r. (wg MPiPS-07);

Załącznik Nr 71 Osoby poszukujące pracy;

Załącznik Nr 72 Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu;

Załącznik Nr 73 Bezrobotni ogółem i kobiety według gmin;

Załącznik Nr 74 Monitoring pośrednictwa pracy w województwie mazowieckim w 2016 roku;

Załącznik Nr 75 Napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (wg MPiPS-01);

Załącznik Nr 76 Napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według PKD;
Załącznik Nr 77 Ranking wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według 6-cyfrowych kodów zawodów i specjalności określonych w klasyfikacji zawodów w 2016 r.;
Załącznik Nr 78 Ranking napływu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w grupach elementarnych oraz relacje napływu ofert pracy z napływem bezrobotnych w poszczególnych grupach zawodów;
Załącznik Nr 79 Monitoring organizacji prac interwencyjnych w województwie, na podstawie załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01;
Załącznik Nr 80 Monitoring organizacji robót publicznych w województwie, na podstawie załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01;
Załącznik Nr 81 Monitoring organizacji staży dla bezrobotnych - finansowanych ze środków FP w województwie, na podstawie załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01;
Załącznik Nr 82 Monitoring organizacji prac społecznie użytecznych w województwie, na podstawie załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01;
Załącznik Nr 83 Monitoring udzielonych refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy - dla pracodawców w województwie, na podstawie załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS-01;
Załącznik Nr 84 Zestawienie dotyczące wydatków Funduszu Pracy na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy w województwie – w podziale na zadania i powiaty, na podstawie sprawozdania MPiPS-02;
Załącznik Nr 85 Środki (limity) Funduszu Pracy na rok 2016 w samorządach powiatowych województwa mazowieckiego;
Załącznik Nr 86 Środki Funduszu Pracy z rezerwy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy przyznane w 2016 r.;
Załącznik Nr 87 Monitoring oświadczeń składanych przez pracodawców o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom w 2016 r.;
Załącznik Nr 88 Monitoring oświadczeń składanych przez pracodawców o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom według powiatów w 2016 r.

18.2. Spis załączników w układzie podregionów

Załącznik Nr 1 Wybrane grupy podmiotów gospodarczych w grudniu 2016 roku;
Załącznik Nr 2 Bezrobotni ogółem;
Załącznik Nr 3 Stopa bezrobocia;
Załącznik Nr 4 Napływ do bezrobocia;
Załącznik Nr 5 Odpływ z bezrobocia;
Załącznik Nr 6 Odpływ z bezrobocia z powodu podjęcia pracy;
Załącznik Nr 7 Odpływ z bezrobocia z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy;
Załącznik Nr 8 Bezrobotne kobiety;
Załącznik Nr 9 Bezrobotni zamieszkali na wsi;
Załącznik Nr 10 Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku;
Załącznik Nr 11 Napływ bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku;
Załącznik Nr 12 Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
Załącznik Nr 13 Bezrobotni według wieku w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 14 Bezrobotni według wykształcenia w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 15 Bezrobotni według stażu pracy w województwie mazowieckim w grudniu 2016 r.;
Załącznik Nr 16 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w województwie mazowieckim

w grudniu 2016 r.;

Załącznik Nr 17 Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy w grudniu 2016 r.;

Załącznik Nr 18 Osoby poszukujące pracy;

Załącznik Nr 19 Wybrane elementy rynku pracy.